

AHİK-in İcraiyyə Komitəsi Azərbaycan xalqını, o cümlədən həmkarlar ittifaqı üzvlərini qarşıdan gələn müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə təbrik edir

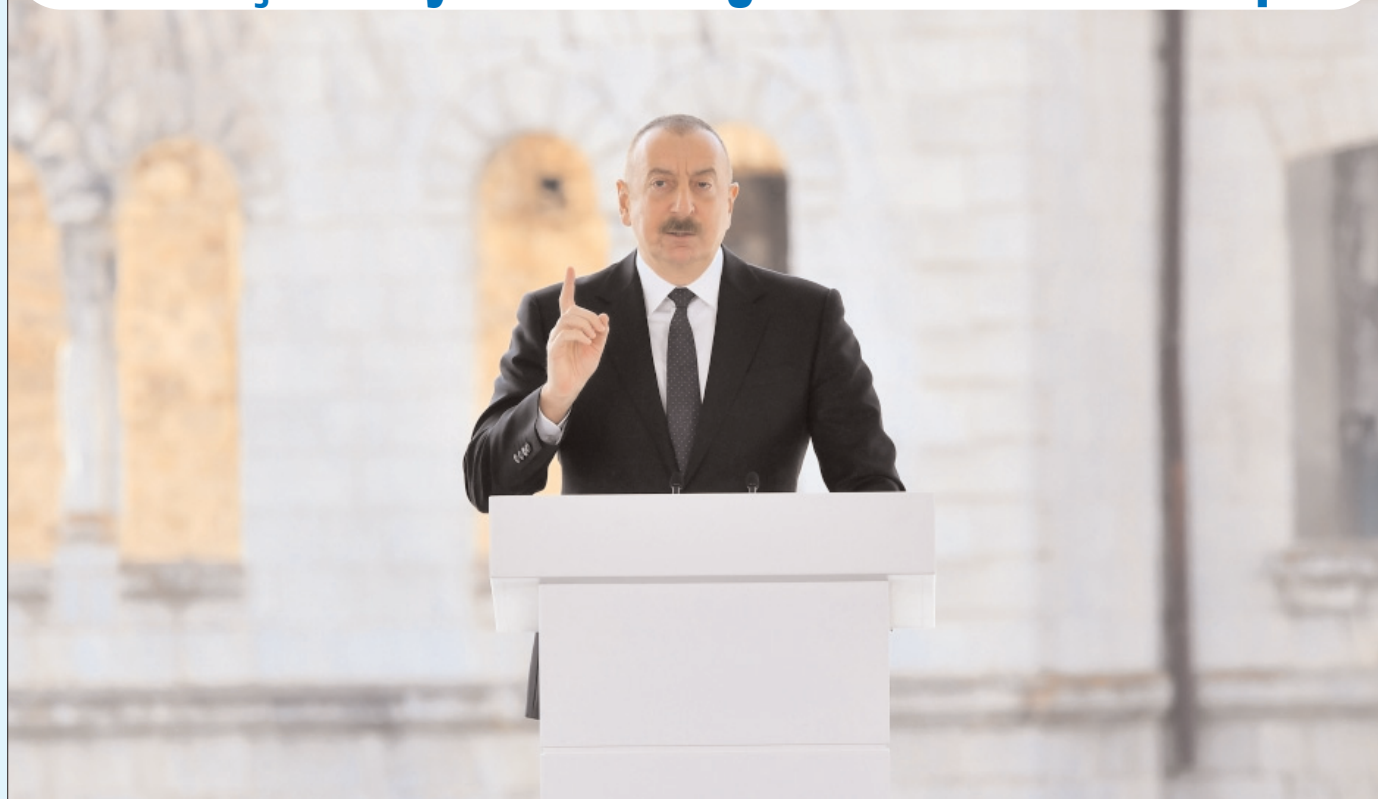
İlfat

AZƏRBAYCAN HƏMKARLAR İTTİFAQLARININ QƏZETİ

CÜMƏ AXŞAMI, 28 APREL 2022-Cİ İL / № 15 (1282)

WWW.ULFET-AZ.COM / ULFET-AZ@MAIL.RU

Zəfər Qurultayı Azərbaycan diaspor təşkilatlarının mütəşəkkilliyini və fəallığını daha da artıracaq

“İkinci Qarabağ müharibəsi dünya azərbaycanlıları üçün böyük bir sınaq oldu. Təbii ki, apardığımız mübarizənin zəfərlə başa çatması bizim birliyimizdən, həmrəyliyimizdən keçirdi. Bu istiqamətdə dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların üzərinə də böyük məsuliyyət düşürdü. Çünki Azərbaycanın haqq-ədalət uğrunda, işğala qarşı döyüşdüyünü dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq daha vacib məqamlardan idi. Və bu gün qürurla deyə bilərik ki, onlar bu missiyanı yorulmadan, daha sivil və səliqəli şəkildə, heç nədən çəkinməyərək layəqətlə yerinə yetirdilər. Həmin vaxt diaspor təşkilatlarımız dünyanın əsas aparıcı ölkələrində 200-ə yaxın aksiya təşkil edərək haqq səsimizin beynəlxalq aləmə çatdırılmasında misilsiz xidmətlər göstərdilər. Bu aksiyalara minlərlə soydaşımız qatılaraq fədakarcasına mübarizə apardı, tarixi Vətənlərini nə qədər sevdiklərini və ona nə dərəcədə bağlı olduqlarını bütün

dünyaya nümayiş etdirdilər. Bundan başqa, diaspor təşkilatlarımız və soydaşlarımız yaşadıkları ölkələrin rəhbərlərinə, parlamentlərinə yazılı müraciətlər edərək, bəyanatlar səsləndirərək onları Azərbaycanın haqq işinə dəstək olmağa çağırırdılar. Bir sözlə, onlar tarixi qələbəmizin təmin olunması üçün üzərilərinə düşən vəzifəni şəərəflə yerinə yetirərək Azərbaycanın zəfər çalmasında böyük pay sahibi oldular”.

Bu fikirləri Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının (AHİK) sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev deyib.

Onun sözlərinə görə, soydaşlarımızın harada yaşamasından asılı olmayaraq, nümayiş etdirdiyi bu möhtəşəm birliyə verilən ən ali qiymət Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayının Azərbaycanın və azərbaycanlıların döyünən qəlbi, Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı Şuşada keçirilməsi oldu: “Qurultayda müzəffər Ali Baş Komandan, tarixi qələbəmizin mema-

rı cənab İlham Əliyev heç də təsadüfi deyildir ki, bu qurultayı Zəfər Qurultayı adlandırdı. Çünki 30 ilə yaxın bir müddət ərzində biz tarixi torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda yorulmadan mübarizə apardıq. Dövlətimizin müəyyən etdiyi bütün hədəflərin son ucu Qarabağda və onun tacı olan Şuşada birləşirdi. Bundan əvvəl keçirilən dünya azərbaycanlılarının qurultaylarında yalnız bir istək var idi: növbəti qurultayı Qarabağda keçirmək. Bu, onu göstərirdi ki, xalqımız davam edən erməni işğalı ilə, məğlub adı ilə heç vaxt barışmayacaq. Uzun illər apardığımız yorulmaz mücadilə, xalqımızın tükenməz və sarsılmaz nümunəvi birliyi, yenilməz Azərbaycan Ordusunun rəşadəti, müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin sərkərdəlik məharəti və diplomatik bacarığı bizi qələbəyə qovuşdurdu. Məhz buna görə də Dünya Azərbaycanlılarının Şuşa Qurultayı - Zəfər Qurultayı bu qədər möhtəşəm və rəmzidir”.

DAVAMI SƏHİFƏ: 2-DƏ

SƏTTAR MÖHBƏLİYEV: “HƏR İL DÜNYADA İSTEHSALAT SAHƏSİNDƏ 339 MİLYON BƏDBƏXT HADİSƏ BAŞ VERİR”

Aprelin 27-də Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasında (AHİK) 28 Aprel - Ümumdünya Əməyin Mühafizəsi Gününə həsr olunan “Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə 2021-ci ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)” respublika müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib.

Mərasimdə AHİK sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi (ƏƏSMN) yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidmətinin rəisi Vəli Quliyev, Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının (ASK) vitse-prezidenti Vüqar Zeynalov, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin İdarə Heyəti sədrinin müavini Hikmət Məmmədov, ƏƏSMN-in Əmək siyasəti şöbəsinin müdiri Fuad Heydərov, “Mətanət A” şirkətinin Müşahidə Şurasının sədri Elxan Bəşirov, AHİK-in üzv və tabe təşkilatlarının sədrələri, müsabiqədə qalib olmuş müəssisələrin rəhbərləri, KİV nümayəndələri və digər şəxslər iştirak ediblər.

BAX SƏHİFƏ: 4-5

AHİK sədri Səttar Möhbəliyev Sahibkarlar Günü münasibətilə keçirilən tədbirdə iştirak edib

BAX SƏHİFƏ: 3

Qarant birgə nəzarətdir

BAX SƏHİFƏ: 3

“Təhsilə ictimai baxış”

BAX SƏHİFƏ: 3

İşğaldan azad olan torpaqlarımızın 30 illik yaralarını neçə müddətə və necə sağaldacağıq?

BAX SƏHİFƏ: 6

Körpələrlə onların dilindən anlayanlar məşğul olacaq

BAX SƏHİFƏ: 6

Dörd gün iş olmayacaq

Nazirlər Kabinetinin qərarına əsasən, mayın 2 və 3-ü Ramazan bayramı kimi qeyd ediləcək. Bununla da, vətəndaşlar bu həftəsonundan etibarən dörd gün ərzində istirahət edə biləcəklər. Bayram günləri həftənin bazar ertəsi və çərşənbə axşamına düşdüyündən növbəti iş günü çərşənbə, yəni üçüncü gün olacaq.

“Azərbaycan həqiqətlərinin çatdırılması, Azərbaycan maraqlarının müdafiə edilməsi, əlbəttə ki, dövlətimizi daha da gücləndirir”

BAX SƏHİFƏ: 2

Daun sindromlu uşaqlar üçün xeystəmə yarmarkası

BAX SƏHİFƏ: 7

Münsiflər heyəti tələbələrin çıxışından razı qaldı

BAX SƏHİFƏ: 7

Beynəlxalq Yeni mədənin açılması idixaldan asılılığı azaltmaq üçündür

BAX SƏHİFƏ: 7

Hüquq
məsləhətxanası

BAX SƏHİFƏ: 8

Həmkarlar ittifaqına üzv ol - iş yerinə təminat al!

(Əmək Məcəlləsinin 80-ci maddəsinə əsasən, işəgötürən həmkarlar ittifaqı üzvünü bu təşkilatın razılığı olmadan işdən azad edə bilməz)

Zəfər Qurultayı Azərbaycan diaspor təşkilatlarının müntəzakilliyini və fəallığını daha da artıracaq

əvvəli səhifə 1-də

“Dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyev Qurultayda söylədiyi geniş nitqində, demək olar ki, xalqımızın həmrəyliyinə və sarsılmaz birliyinə, bizi qələbəyə aparan yola, 44 günlük Vətən müharibəsində zabit və əsgərlərimizin keçdiyi döyüş yoluna nəzər saldı, post-

müharibə dövrünün reallıqlarından, qarşıda duran müxtəlif və fərqli vəzifələrdən bəhs etdi. Daha vacib məqam isə Prezident İlham Əliyevin bundan sonra baş qaldıra biləcək erməni faşizminə veriləcək cavabı idi. Təbii ki, ermənilərin bundan sonrakı təxribatları onları məhvə sürükləyəcək. Bu, sadəcə bir məntiqdir ki, Ermənistan

heç vaxt Azərbaycanla rəqabət apara biləcək gücdə olmayacaq. Çünki gündən-günə zəifləyən Ermənistan, sözün hər bir mənasında, Azərbaycanın qabağında duruş görə bilməz. Onların bir çıxış yolu var: qalib Azərbaycanın müəllifi olduğu reallıqları qəbul etmək. Bunun əksi, təbii ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən bəllidir. Çünki Azərbaycan, dövlətimizin başçısının dediyi kimi, müdafiə məqsədilə davamlı olaraq hərbi qüdrətini artırır və bundan sonra da artıracaq. Baş verə biləcək bütün təxribatlara layiqli cavab vermək gücündədir”, - Milli Məclisin deputatı deyib.

“Prezident İlham Əliyev diaspor təşkilatlarını postmüharibə dövrünün reallıqları ilə dünya ictimaiyyətini məlumatlandırmağa çağırırdı. Təbii ki, bu, çox vacib məqamdır. Dünya bilməlidir ki, Azərbaycanın bölgəyə getirdiyi reallıqlar nədən ibarətdir. Bəzi erməni dairələri yalan və böhtan dolu informasiyalarla çaşqınlıq yaratmağa

çalışır. Hamı bilməlidir ki, Azərbaycanın bütün səyləri regionda sülh və sabitliyə, geniş əməkdaşlığa əsaslanır və bu da bütün regionun hərtərəfli inkişafını hədəfləyir”, - deyə AHİK sədri vurğulayıb.

S.Möhbaliyev əlavə edib ki, Zəfər Qurultayı bir daha bütün dünyaya azərbaycanlıların birliyini və həmrəyliyinə nümayiş etdirdi: “Qu-

lərinin bundan sonra da yüksəlməsinə səbəb olacaq. Qarşıda görəcəyimiz hələ çox planlar var. Ölkəmizlə bağlı həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq, zəngin mədəni irsimizi təbliğ etmək, Şərqi Zəngəzur və Qarabağın bərpası işinə töhfələr vermək bu qəbildəndir. Dünya azərbaycanlılarının milli birliyinin ideologu, təbliğatçısı və təşkilatçısı

rultay soydaşlarımızın milli mənlik şüurunun daha da güclənməsinə, müxtəlif ölkələrdə azərbaycanlı icmalarının müntəzakilliyinin və fəallığının artmasına, Azərbaycanımıza məhəbbət, milli-mənəvi dəyərlərimizə hörmət, Vətənə bağlılıq hiss-

olan ulu öndər Heydər Əliyevin bizə miras qoyduğu müqəddəs kəlamlara sadıq qalaraq bu gün nümayiş etdirdiyimiz həmrəylik, inandırıcı ki, heç vaxt sarsılmayacaq, daim inkişaf edəcək və daha da möhkəmlənəcək”.

“AZƏRBAYCAN HƏQİQƏTLƏRİNİN ÇATDIRILMASI, AZƏRBAYCAN MARAQLARININ MÜDAFİƏ EDİLMƏSİ, ƏLBƏTTƏ Kİ, DÖVLƏTİMİZİ DAHA DA GÜCLƏNDİRİR”

Günel Səfərova

Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayının aprelin 22-23-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı olan Şuşa şəhərində keçirilməsi böyük əhəmiyyətə malik tarixi hadisədir. İllərdir ki, Qarabağın azad olunması uğrunda soydaşlarımız və diasporumuz səfərbər olaraq ardıcıl və yorulmadan fəaliyyət göstərdi. Məhz Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və siyasi iradəsi sayəsində Ordumuzun gücü və xalqımızın birliyi sayəsində biz məqsədimizə nail olduq. Prezident İlham Əliyev Şuşa şəhərində Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayında çıxışı zamanı bildirdi ki, bizim xaricdə yaşayan gənc azərbaycanlılarımız həm İkinci Qarabağ müharibəsinin tarixini yaxşı bilməlidir, həm də bu həqiqətləri öz dostlarına çatdırmalıdırlar. Yəni, bir sözə, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar böyük qüvvədir. Onların fəaliyyəti ölkəmiz üçün çox önəmlidir. Onların fəallığı və Azərbaycan həqiqətlərinin çatdırılması, Azərbaycan maraqlarının müdafiə edilməsi, əlbəttə ki, bizim dövlətimizi daha da gücləndirir. Prezident nitqində diaspor təşkilatlarına öz dəyərli tövsiyələrini də verib.

Qurultayda dünyanın müxtəlif bölgələrində yaşayan xalqımızın nümayəndələri bir araya gələrək postmüharibə dövründə Azərbaycan diasporunun qarşısında duran mühüm vəzifələrlə bağlı geniş müzakirələr apardılar.

Şuşa şəhərində keçirilən Zəfər Qurultayı barədə təəssürlər, görülən ümumi işlər və gələcək fəaliyyət istiqamətləri haqqında xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspora təşkilatları nümayəndələrinin qəzetimizə açıqlamalarını sizə təqdim edirik.

Fransa-Azərbaycan Dialoqu Assosiasiyasının (ADFA) prezidenti, “Alim” Elmi Assosiasiyasının rəhbəri Günel Səfərova deyib ki, Vətən müharibəsindən sonra ilk dəfədir Azərbaycan gəlir: “Və ilk olaraq Şuşa şəhərinə gəlməmiş. Həddindən çox həyəcanlı idik. Bir tərəfdən 30 il boyunca erməni vandalizminin xarabazara çevirdiyi şəhər və kəndləri, məhv edilmiş infrastrukturunu hüznə, ürək ağrısı olmadan seyr etmək mümkün deyildi. Eyni zamanda qürur hissi keçirdim, nəhayət biz bu torpaqları işğaldan

azad etmişik. Sevincimiz hədsizdir. Bu qurultayı fərləndirən də budur. Cənab Prezidentimizin də bildirdiyi kimi bundan sonra Azərbaycan xalqı müzəffər xalq kimi əbədi yaşayacaq. Bu, böyük xoşbəxtlikdir hamımız üçün, Azərbaycanda yaşayanlar və eləcə də xaricdə yaşayan azərbaycanlılar üçün”.

G.Səfərova bildirib ki, biz Müzəffər Ordunun və qalib xalqın nümayəndələriyik. Bundan sonra harada olduğumuzdan asılı olmayaraq, alnıya çıxıq və başı dik olacağıq. Azərbaycan həqiqətlərini də bu tərzdə təqdim edəcəyik. Azərbaycan diasporunun fəaliyyəti illərdən daha çox təkmilləşir və daha geniş vüsət alır. Diaspora fəaliyyətinə qoşulan təşkilatların və fəallarımızın sayı illərlə artır. Görüləcək əsas işlərdən biri də odur ki, artıq akademik diaspor formalaşmağa başlamışdır. Fransada ilk dəfə olaraq Azərbaycan əsilli elmlər doktorlarından, elmi işçilərdən ibarət olan “Alim” Elmi Assosiasiyası təsis etmişik. Və bizim üzvlərimiz arasında gənc, gələcəyi parlaq olan azərbaycanlılar çoxdur. Onlar işlədikləri universitetlərdə, tədqiqat apardıkları elmi müəssisələrdə, yəni bir sözə çalışdıqları strukturlarda Azərbaycanı yüksək səviyyədə təmsil edirlər. Bundan sonra da Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya, eləcə də Fransa ictimaiyyətinə çatdırılmasında daha əzmlə say göstərəcəyik.

“Şuşada Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı çərçivəsində ortaya qoyulan prioritetlər və verilən açıq mesajlar Azərbaycanın gücünün və qüdrətinin bir nümunəsidir”. Bunu Tibb elmləri, Doktoru, Köln Universitetinin dosenti, Almaniyaya Azərbaycanlıları Alyansının (AAA) İdarə Heyətinin sədri Nuran Abdullayev deyib. O bildirib ki, gələcək fəaliyyət istiqamətləri akademik və qeyri-akademik səviyələr olaraq ayrılmalıdır: “Ümumi olaraq isə vəzifələr və məqsədlər eynilik təşkil etməlidir. Vəzifə və məqsədlərdən danışarkən düşünürəm ki, Vətən müharibəsi zamanı yaşadığımızı göz qabağına gətirmək və bizə qarşı doğru olmayan mövqeləri düşündürək yola çıxmaq lazımdır. Biz beynəlxalq qanunlar çərçivəsində öz torpaqlarımızı işğaldan azad etmişik. Bəzi qüvvələr müəyyən təsirlər altında bizim torpaqların işğaldan olmasına laqeyd yanaşırdılar. Həmin insanlar dəvət əsasında gəlib görsünlər ermənilər burada hansı vəhşilikləri törədiblər. Tikinti-quruculuq işlərinin aparılması isə bizim doğma torpaqlarımıza yanaşmamızın bir sübutudur. Bundan

Nuran Abdullayev

təcisində diasporun yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyduğunu da qeyd edib: “Əminliklə deyə bilərəm ki, fərqli ölkələrdəki diaspor nümayəndələri və Azərbaycan Respublikasının Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə son illərdə olan yüksək səviyyəli koordinasiya işin təşkilatı bizim böyük və vahid fəaliyyətimizin bariz nümunəsidir. Düşünürəm ki, bu qurultayı məhz Şuşada təşkil edə bilmək bizim Azərbaycan diasporunun, daha doğrusu diaspor siyasətinin gücünün göstəricisidir.

Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı Azərbaycanın tarixində ən əlamətdar hadisələrdən biri kimi yaddaşlarda qalacaq”. Bu sözləri isə Britaniya Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin rəhbəri Fəridə Pənahova söyləyib. O qeyd edib ki, 44 günlük müharibədəki tarixi zəfərdən sonra Zəfər Qurultayının Şuşada keçirilməsinin tarixi əhəmiyyəti və rəmzi mənası da var. Qurultay xaricdə yaşayan azərbaycanlıların ümumi məqsəd, vahid azərbaycançılıq ideyası, milli kimlik

Fəridə Pənahova

zəfər yolu ilə Şuşaya, Zəfər Qurultayına doğru irəlilədikcə hamımız çox həyəcanlı idik. Mənim üçün bu qurultayın özəlliyi həm də ondan ibarət idi ki, 2012-ci ildə Bakıda növbəti qurultaylardan birində prezident İlham Əliyev bir yaxın gələcəkdə bu görüşləri Şuşada keçirəcəyik demişdi. Üstündən çox keçmədi və Ali Baş Komandan xalqına verdiyi sözün üstündə durdu. Ali Baş Komandanın rəhbərliyi və qəhrəman ordumuzun əzmi və rəşadəti ilə müqəddəs torpaqlarımız işğaldan azad edildi. Prezident İlham Əliyev qurultayda dünyanın 65 ölkəsindən gələn 400-dən yuxarı iştirakçının qarşısında program xarakterli yol xəritəsi cızaraq çıxış etdi, Azərbaycan diasporasına postmüharibə fəaliyyəti üzrə önəmli vizion verdi. O çıxışında həm də dünyanın bütün ölkələrinə, beynəlxalq qurumlara mesajlar verdi. Prezident bir də bunu söylədi ki, biz təkcə Ermənistanla müharibə aparmadıq, biz həm də Ermənistanın himayədarları ilə müharibə apardıq və bu müharibədə tarixi qələbə qazandıq, biz bu qələbəni öz ordumuzun əzmi ilə, xalqın dəmir yumruq kimi birləşməsi nəticəsində qazandıq. Zəfər Qurultayı uzun illər, xüsusilə də 44 günlük müharibə dövründə yüksək birlik, təşkilatlanma nümayiş etdirən, Azərbaycan haqda davamlı maarifləndirmə işi aparan Azərbaycan diasporunun ilk böyük görüşü oldu. Bu görüşdə bizə iştirak etmək fürsətini yaradan Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsinə, özəlklə də Komitanın sədri Fuad Muradova xüsusi təşəkkürlərimizi çatdırmaq istəyirəm. Diasporanın inkişafı, bugünkü birlik, təşkilatlanma məhz F.Muradovun rəhbərliyi nəticəsində əldə olunub və bu danılmazdır. Biz bundan sonra da Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün səylə çalışmağa davam edəcəyik. Çünki ədalət bərqərar olsa da, dünya işğalçı qonşularımızın cinayətlərini bilməlidir, xalqımızın yaşadığı ağır tarixi illər dünya ictimaiyyətinə çatdırılmalıdır. Bunu etmək ona görə vacibdir ki, gələcək nəsillər də bu tarix yaddaşımıza istinad edib, o cinayətlərin bir də yenə təkrarlanmaması üçün davamlı mübarizə aparsınlar.

dəyərləri ətrafında birləşməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Eyni zamanda, diaspor hərəkətinin tarixində təşkilatlanmanın əsaslarını möhkəmləndirməklə yanaşı, bu hərəkəti növbəti, daha fərqli və yüksək mərhələyə keçirməyə xidmət edəcək. Qurultay boyu çox zəngin xatirələrə bilim olub. Öncə deyə bilərəm ki, qurultayda iştirak üçün işğaldan azad edilmiş or-

zəfər yolu ilə Şuşaya, Zəfər Qurultayına doğru irəlilədikcə hamımız çox həyəcanlı idik. Mənim üçün bu qurultayın özəlliyi həm də ondan ibarət idi ki, 2012-ci ildə Bakıda növbəti qurultaylardan birində prezident İlham Əliyev bir yaxın gələcəkdə bu görüşləri Şuşada keçirəcəyik demişdi. Üstündən çox keçmədi və Ali Baş Komandan xalqına verdiyi sözün üstündə durdu. Ali Baş Komandanın rəhbərliyi və qəhrəman ordumuzun əzmi və rəşadəti ilə müqəddəs torpaqlarımız işğaldan azad edildi. Prezident İlham Əliyev qurultayda dünyanın 65 ölkəsindən gələn 400-dən yuxarı iştirakçının qarşısında program xarakterli yol xəritəsi cızaraq çıxış etdi, Azərbaycan diasporasına postmüharibə fəaliyyəti üzrə önəmli vizion verdi. O çıxışında həm də dünyanın bütün ölkələrinə, beynəlxalq qurumlara mesajlar verdi. Prezident bir də bunu söylədi ki, biz təkcə Ermənistanla müharibə aparmadıq, biz həm də Ermənistanın himayədarları ilə müharibə apardıq və bu müharibədə tarixi qələbə qazandıq, biz bu qələbəni öz ordumuzun əzmi ilə, xalqın dəmir yumruq kimi birləşməsi nəticəsində qazandıq. Zəfər Qurultayı uzun illər, xüsusilə də 44 günlük müharibə dövründə yüksək birlik, təşkilatlanma nümayiş etdirən, Azərbaycan haqda davamlı maarifləndirmə işi aparan Azərbaycan diasporunun ilk böyük görüşü oldu. Bu görüşdə bizə iştirak etmək fürsətini yaradan Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsinə, özəlklə də Komitanın sədri Fuad Muradova xüsusi təşəkkürlərimizi çatdırmaq istəyirəm. Diasporanın inkişafı, bugünkü birlik, təşkilatlanma məhz F.Muradovun rəhbərliyi nəticəsində əldə olunub və bu danılmazdır. Biz bundan sonra da Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün səylə çalışmağa davam edəcəyik. Çünki ədalət bərqərar olsa da, dünya işğalçı qonşularımızın cinayətlərini bilməlidir, xalqımızın yaşadığı ağır tarixi illər dünya ictimaiyyətinə çatdırılmalıdır. Bunu etmək ona görə vacibdir ki, gələcək nəsillər də bu tarix yaddaşımıza istinad edib, o cinayətlərin bir də yenə təkrarlanmaması üçün davamlı mübarizə aparsınlar.

ABŞ-ın Florida Azərbaycan İcmasının təsisçisi və rəhbəri Esmira Bayramova öz təəssürlərini bizimlə bölüşərək bunları deyib: “İllərdir həsrətini çəkdiyimiz gözəl Şuşa şəhərində Dünya Azərbaycanlılarının 5-ci Qurultayında iştirak etmək çox qürurverici idi. Qarabağın işğaldan azad olunması öncə şərf və igidlik, sonra ədalət və nəhayət, tarix oldu. Bu şərfi Azərbaycan xalqına nəsib edən şanlı ordumuza və Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevə, həmçinin bizə bu işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızı ziyarət etmək imkanı yaradan Azərbaycan Respublikası Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsinə bütün xaricdə yaşayan azərbaycanlılar adından təşəkkür edirəm. Döyüş nə qədər çətin olursa, zəfər də bir o qədər şanlı olur. Bizim əldə etdiyimiz bu zəfər dünya tarixinə həkk olundu və əbədi yaşayacaqdır. Biz, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar da bu şanlı qələbənin tarixlərdə yaşaması üçün əlimizdən gələn edəcəyik”.

Esmira Bayramova

E.Bayramova Qarabağın gələcək inkişafında, bərpə və yenidən qurulmasında Azərbaycan diasporunun vəro biləcəyi töhfələrdən də danışdı. O bildirib ki, azad edilmiş ərazilərdə qurulacaq “smart-city”, “smart-village”, - yəni, “ağıllı şəhər”, “ağıllı kənd” konsepsiyası ilk növbədə dünyada baş verən global çağırışlara cavab verəcəyinə və Qarabağ regionunun texnoloji investisiyalar üçün maraq mərkəzinə çevriləcəyinə inanır. “Smart city” konsepsiyasını işğaldan azad olunmuş ərazilərdə realığa çevirmək üçün ilk növbədə davamlı beynəlxalq təcrübələri öyrənmək, növbəti mərhələdə tətbiq etmək üçün əsasən informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsində dünyanın aparıcı şirkətlərində çalışan həmvətənlərimizin təcrübə və biliklərindən geniş istifadə etmək lazımdır. Xaricdə texnologiya sahəsində böyük uğurlar qazanmış həmvətənlərimizin iştirakı ilə “ağıllı şəhər” texnologiyalarının tətbiqi Qarabağ regionunu dünyanın süni intellekt və təbiət güzəlliyinin vəhdətindən yaranan tarixi incisiyə və eyni zamanda Azərbaycanın innovasiya-start up fabrikinə çevirə bilər.

Azər MUSTAFAYEV

AHIK sədri Səttar Möhbəliyev Sahibkarlar Günü münasibətilə keçirilən tədbirdə iştirak edib

Aprelin 25-də İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi, Nazirliyin tabeliyində Kiçik və Orta Biznesin inkişafı Agentliyinin (KOBİA) və Azərbaycan Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının təşkilatçılığı ilə "Sahibkarlar Günü"nə həsr olunmuş "İqtisadiyyatın inkişafında sahibkarlığın rolu" mövzusunda konfrans keçirilib.

Tədbirdə iqtisadiyyat, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirləri, Milli Məclisin deputatları, aidiyyəti dövlət qurumlarının, sahibkarların ictimai birliklərinin nümayəndələri, eləcə də müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərən iş adamları iştirak ediblər.

Tədbirdə Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev çıxış edib. O, əvvəlcə Sahibkarlar Günü münasibətilə sahibkarları təbrik etdi. Sonra dedi ki, dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə 25 Aprel - Sahibkarlar Günü münasibətilə sahibkarların rolunun artmasına, məşğulluğun təmin olunmasına sahibkarlığın inkişafına, cəmiyyətdə sahibkarlığa dəstək əhval-ruhiyyəsinin yüksəlməsinə səbəb olub. Bu, dövlətimiz tərəfindən Sizin fəaliyyətinizə verilən yüksək qiymətlə yanaşı, biznesin inkişafına göstərilən diqqət və qayğının bariz nümunəsidir.

Prezident İlham Əliyevin gördüyü sistemli, ardıcıl və genişmiqyaslı işlər sayəsində ölkəmiz inkişafının ən yüksək mərhələsinə yaşayıb və bu, hər bir vətəndaşımızı qürurlandırır. Hazırda Azərbaycan siyasi və makroiqtisadi baxımdan sabit, təhlükəsiz ölkə, regionun siyasi, iqtisadi və mədəni mərkəzi, irimiqyaslı enerji, nəqliyyat və infrastruktur layihələrinin təşəbbüsçüsü və fəal iştirakçısıdır. Bütün bu nailiyyətlər dövlət başçısının təşəbbüsü ilə aparılan, dünyanın ən müdərəkçi təcrübəsinə, eləcə də yerli potensiala əsaslanan, iqtisadi islahatların məntiqi nəticəsidir. İqtisadi islahatların lokomotivlərindən biri də sahibkarlardır.

Ölkəmizdə xüsusi iqtisadi zonaların, sənaye park və məhəllələrin, aqroparkların yaradılması sahibkarlığın dayanıqlı inkişafına təkan verən əsas amillərdəndir. Həm ölkə daxilində, həm də xaricdə mühüm iqtisadi tədbirlərin - biznes forumların, sərgilərin, seminar və konfransların təşkil olunması ölkəmizin biznes mühitinin və iqtisadi potensialının təbliği ilə yanaşı, yerli sahibkarların işgüzar əlaqələrinin genişlənməsi baxımından da vacibdir.

Səttar müəllim bildirdi ki, işğaldan azad olunmuş Şərqi Zəngəzurun və Qarabağın böyük iqtisadi və investisiya potensialı biznes üçün yeni imkanlar açır. Bölgenin faydalı qazıntılarla zəngin olmasını, iqtisadiyyatın, xüsusilə kənd təsərrüfatının və turizmin inkişafı üçün yüksək potensialın mövcudluğunu nəzərə almaqla, cənab Prezidentimizin tapşırıqlarına uyğun olaraq, həmin regionlarda infrastrukturun qurulması, tikinti, abadlıq işlərinin aparılması, kiçik və orta sahibkarlığın (KOS) inkişafına dəstək göstərilməsi istiqamətində hazırlıq işləri görülür, yeni layihələr hazırlanır. "Ağıllı" texnologiyaların tətbiqi işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin yenidən qurulmasına və Böyük Qayıdışa töhfə verəcək. Azad edilmiş ərazilərimizlə bağlı Azərbaycan hökumətinin vahid konsepsiyasına uyğun olaraq, biznesin Qarabağa qayıtması, bu ərazilərdə sahibkarlıq subyektlərinin formalaşması və inkişafı, özəl investisiyaların cəlb olunması qarşıda duran mühüm vəzifələrdəndir.

AHIK sədri dedi ki, sizin Milli Konfederasiyasının tərəfdaşı olan təşkilatımız işçilərin sosial-iqtisadi hüquqlarının qorunması və sosial problemlərinin həllinə diqqətlə yanaşmaqla yanaşı, həssas əhali qruplarının məşğulluğunun təmin edilməsi üçün bir sıra addımlar atmaqdadır. Ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafında əhalinin daha fəal iştirakını təmin etmək, əli-

liyi olan şəxslərin, aztəminatlı ailələrin, işsiz və işaxtaran şəxslərin məşğulluğunun artırılması məqsədilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə əməkdaşlığa dair memorandum imzalamışdır.

Memorandumda proqram üzrə ümumi əlaqələndirməni həyata keçirməkdən ötrü hər iki qurumun nümayəndələrindən ibarət 6 nəfərlik əlaqələndirmə qrupunun tərkibi təsdiq edilib. Özünüməşğulluğa kömək göstərilməsi məqsədilə Konfederasiyamız tərəfindən, könüllülük prinsipi əsasında, əvəzsiz olaraq, 200 min manat məbləğində maddi vəsait ayrılıb.

AHIK-in əlaqələndirmə qrupu həssas əhali qruplarının, o cümlədən Qarabağ müharibəsi qaziləri və iştirakçıların özünüməşğulluğunun təmin olunması üçün aktivlərin alınıb təqdim olunması tədbirlərində bilavasitə iştirak edir.

Bu yaxınlarda Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası bugünkü tədbirin təşkilatçılarından biri olan Kiçik və Orta Biznesin inkişafı Agentliyi ilə sosial həssas əhali qrupları arasında sahibkarlığın inkişafına yardım göstərilməsi məqsədilə əməkdaşlıq sazişi imzalayıb. Sazişə əsasən, qeyd olunan əhali qrupları arasında sahibkarlığın inkişafına yardım məqsədilə Agentliyə 150 min manat məbləğində bir dəfəlik və təmənnasız maliyyə yardımı göstərilib. Hesab edirəm ki, tərəfimizdən atılan bu addımlar həssas qrupların kiçik və orta sahibkarlığa cəlb edilməsində mühüm rol oynayacaqdır.

Hər iki, üç ildən bir sosial tərəfdaşlar arasında bağlanan Baş Kollektiv Sazişdə sahibkarlığın inkişafı məsələlərinə dair öhdəliklər əksini tapır. 2020-2022-ci illər üçün imzalanan Baş Kollektiv Saziş də bu baxımdan istisna təşkil etmir.

S.Möhbəliyev Baş Kollektiv Sazişdə qeyd olunduğu sahibkarlıqla bağlı öhdəliklərin bir neçəsini tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırdı:

- bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsal həcmimin artırılmasında və yeni iş yerlərinin yaradılmasında əsas amil olan mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri üçün dövlətin maliyyə dəstəyini davam etdirmək, bu dəstəyi daha səmərəli təşkil etmək məqsədilə dövlət-sahibkar münasibətlərinin digər institusional mexanizmlərini daha da təkmilləşdirmək, dövlət satınalmalarında onların iştirakını təşviq edən qanunvericilik və tənzimləmə çərçivəsini yaratmaq;
- fermerlərə informasiya-məsləhət xidmətinin səmərəli təşkili sahəsində görülən işləri davam etdirmək;
- kənd təsərrüfatında rəqabətqabiliyyətli irimiqyaslı kooperasiyaların yaradılmasına dövlət dəstəyini gücləndirmək;
- özəl "Fermer mağazaları", "yaşıl marketlər" və topdansaş mərkəzlərini genişləndirmək;
- kənd təsərrüfatının inkişafı baxımından mövcud qanunvericiliyi təkmilləşdirmək, stimullaşdırma mexanizmlərini hazırlamaq və bu sahədə ictimai məlumatlandırma tədbirlərini həyata keçirmək;
- ərzaq təhlükəsizliyi üzrə ixtisaslaşdırılmış informasiya və monitorinq sistemini yaratmaq, ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı məlumatları toplamaq, vahid məlumat bazasında sistemləşdirilməsini təmin etmək;
- kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsulları istehsalçılarının bazara çıxış imkanlarını genişləndirmək və bu istiqamətdə sünə maneələrin aradan qaldırılması baxımından kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə bazar infrastrukturunu inkişaf etdirmək.

AHIK sədri çıxışının sonunda əminliklə bildirdi ki, sosial tərəfdaşların bu və digər öhdəlikləri yerinə yetirməsi ölkə iqtisadiyyatına, o cümlədən KOS-ların inkişafına müsbət təsir göstərəcək.

Sahibkarları bir daha Sahibkarlar Günü münasibətilə təbrik etdi, onlara Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına verdikləri töhfəyə görə təşəkkürünü bildirdi.

"Təhsilə ictimai baxış"

Aprelin 20-də Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın təşkilatçılığı ilə "Təhsilə ictimai baxış" silsilə müzakirələr çərçivəsində "Qeyri-hökumət təşkilatları ilə əməkdaşlıq imkanları" mövzusunda növbəti müzakirə təşkil olunub.

Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın sədri Günel Səferova bildirib ki, müzakirənin əsas məqsədi təhsil sahəsində fəaliyyət göstərən qeyri-hökumət təşkilatı ilə səmərəli əməkdaşlıq qurmaq və inkişaf etdirmək, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin fikirlərini dinləmək, onları narahat edən məsələləri müzakirə etmək və təkliflərini öyrənməkdir.

Şura sədri onu da vurğulayıb ki, bu, üçüncü ictimai müzakirədir. Bundan əvvəl müzakirə edilən "Məktəb-valideyn tərəfdaşlığı" ilə bağlı yeni konsept hazırlanıb.

Müzakirədə çıxış edən Təhsil nazirinin müşaviri Elnur Nəsimov bütün maraqlı tərəflərlə səmərəli dialoq qurmaq, ictimai rəyi öyrənmək və təhsildə inkişafın mümkün istiqamətlərini nəzərdən keçirmək məqsədilə aparılan "Təhsilə ictimai baxış" silsilə müzakirələrin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib. Problemlərin həlli istiqamətində tədqiqata əsaslanan təkliflərin verilməsinin vacibliyinə toxunan nazir müşaviri qeyd edib ki, təhsil ümumxalq işidir. Təhsildə uğurun göstəricisi məzunların əmək bazasında öz yerini tapması səviyyəsi ilə əlaqədardır. Buna görə əmək bazasının təhlilinə xüsusi yer verilməlidir.

Elnur Nəsimov Təhsil Nazirliyinin rəsmisi olaraq hər zaman cəmiyyəti maraqlandıran mövzuları müzakirə etməyə hazır olduqlarını vurğulayıb.

Azərbaycan Texniki Universitetinin rektoru

Vilayət Vəliyev də öz növbəsində əmək bazarı ilə təhsil prosesinin uyğunlaşdırılmasının vacibliyinə toxunub.

QHT nümayəndələri onları narahat edən məqamları və bu istiqamətdə təkliflərini diqqətlə çatdırıblar.

Müzakirələrdə buraxılış imtahanları, peşə təhsili, inklüziv təhsil, dissertasiya işlərinin səviyyəsi, diplomların tanınması, ali təhsil müəssisələrində tədqiqat mərkəzləri, beynəlxalq ədəbiyyatın elçatanlığı, təhsil ekspertlərinin yetişdirilməsi, vətəndaşların müraciətlərinə baxılması məsələləri nəzərdən keçirilib. Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi ilə Təhsil Nazirliyinin əməkdaşlığının genişləndirilməsinə və digər məsələlərə diqqət çəkilib.

Tədbir başa çatdıqdan sonra İctimai Şuranın üzvü, Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin sədr müavini Mirzə Cəfərzadə jurnalistlərə verdiyi müsahibəsində gündəlikdə duran məsələlərin aktuallığı və əhəmiyyəti ilə diqqət çəkdiyini söylədi. Qeyri-hökumət təşkilatları əhali ilə bilavasitə əlaqədə olduğu üçün valideynlərin, şagirdlərin, elə müəllimlərin özlərinin təhsili necə görmək istedikləri barədə daha geniş və dəqiq məlumatla malikdirlər. Mirzə müəllim ümidvar olduğunu bildirdi ki, bu müzakirələr Təhsil Nazirliyinin fəaliyyətini gücləndirmək baxımından faydalı olacaq.

Qarant birgə nəzarətdir

Beynəlxalq Əmək Təşkilatı (BƏT) bütün dünyada iş yerlərində bədbəxt hadisələrin və xəstəliklərin qarşısının alınması təşviq etmək məqsədilə hər il aprelin 28-ni müxtəlif dənizlər altında Ümumdünya Əməyin Mühafizəsi Günü kimi qeyd edir. 2022-ci ildə Ümumdünya Əməyin Mühafizəsi Günü BƏT tərəfindən "Pozitiv, təhlükəsiz və sağlam həyat mədəniyyəti üçün birgə fəaliyyət" devizi ilə qeyd etmək tövsiyə olunmuşdur.

Bu devizə uyğun olaraq "Xidmət-İş" Həmkarlar İttifaqları Federasiyasının üzv müəssisə və təşkilatlarında keçirilən və keçiriləcək birgə tədbirlərdə əmək kollektivlərində işçilərin üzvləşdiyi problemlər ətrafı öyrənilərək müzakirə ediləcək, onların qarşısının alınması üçün tədbirlər görülməsi tövsiyə ediləcək.

Ümumdünya Əməyin Mühafizəsi Günü ərəfəsində artıq ilk tədbir "Kuror" QSC-nin "Abşeron" sanatoriyasının akt zalında keçirilib. Federasiyanın vitse-prezidenti Cəmaləddin İsmayilov, baş texniki əmək müfəttişi Tofiq Hüseynov, AHIK-in Əməyin mühafizəsi şöbəsinin mü-

xəssisi Mürvət Mehrabov "Bilgeh", "Günəşli", "Abşeron", "Qaranquş" sanatoriyalarının qazanxana işçiləri, elektrikləri, qaynaqçıları, digər texniki əməkdaşları qarşısında çıxış ediblər.

Çıxışlarda deyilib ki, mülkiyyət formasından, fəaliyyət növündən asılı olmayaraq bütün müəssisə, idarə və təşkilatlarda işçilərə əməyin təhlükəsizlik metod və üsullarının öyrədilməsi vacibdir. Rəhbərlik yaranan problemlərin səmərəli və etibarlı həllini tapmaq üçün işçilərlə məsələli şəkildə işləmək təşəbbüsü ilə çıxış etməlidir. Yeni etimad və qarşılıqlı hörmət əsasında effektiv dialoq qurulmalıdır.

İstehsalat avadanlıqlarının təhlükəsiz vəziyyətdə saxlanmasına avadanlıqdan istifadə edən işçilər də məsuliyyət daşımalıdır. Hər bir işçi mətəmədi olaraq avadanlıqların təchizatını nəzarətdə saxlamalı, ortaya çıxan problemlər barədə rəhbərliyi yubanmadan məlumatlandırmalıdır. Texnologiyaların tətbiqi təhlükəsizliyini təmin etmək, işçiləri ağır, monoton işdən, zərərli əmək şəraiti olan istehsalatdan kənarlaşdırmaq məqsədilə texnologiyaların mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması üzrə işlər aparılarkən işçilər tərəfindən verilən təkliflər nəzərə alınmalıdır. İşçilərin müvafiq xüsusi fərdi, ən vacibi isə keyfiyyətli mühafizə vasitələri (FMV) ilə təmin olunmasına həm rəhbərlik, həm həmkarlar ittifaqı, həm də işçilərin özləri ciddi nəzarət etməlidir.

Tədbir iştirakçılarının gəldiyi ümumi qənaət bu oldu ki, əməyin təhlükəsizliyinin qarantı istehsalata birgə nəzarətin həyata keçirilməsidir.

Yeni seçilmiş sədrə tövsiyələr verildi

Sumqayıt Dövlət Universiteti Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin növbədənəknar iclası keçirilib. İclasda təşkilatı məsələyə baxılıb. Başqa işə keçdiyi üçün Elmar Xəlilov Sumqayıt Dövlət Universiteti Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədrliyindən və komitə üzvlüyündən azad edilib. Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin tərkibində də qismən dəyişiklik edilib.

Sonra universitetin Həmkarlar İttifaqı Komitəsinə sədr seçkisi keçirilib. Nəmet İbayevin bu vəzifəyə naməzədliliyi irəli sürülüb və yekdilliklə müdafiə olunub.

İclasda Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İtti-

faqı Respublika Komitəsi sədrinin müavini Mirzə Cəfərzadə çıxış edərək yeni seçilmiş sədrə tövsiyələrini verib.

SƏTTAR MÖHBALİYEV: “HƏR İL DÜNYADA İSTEHSALAT SAHƏSİNDƏ 339 MİLYON BƏDBƏXT HADİSƏ BAŞ VERİR”

Aprelin 27-də Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasında (AHİK) 28 Aprel - Ümumdünya Əməyin Mühafizəsi Gününe həsr olunan “Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə 2021-ci ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)” respublika müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib.

Mərasimdə AHİK sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbaliyev, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi (ƏƏSMN) yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidmətinin rəisi Vəli Quliyev, Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının (ASK) vitse-prezidenti Vüqar Zeynalov, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin İdarə Heyəti sədrinin müavini Hikmət Məmmədov, ƏƏSMN-in Əmək siyasəti şöbəsinin müdiri Fuad Heydə-

ri-neft-qaz ixracı 38,4 % artaraq 2,7 milyard ABŞ dolları həcmində çatdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər ordumuz tərəfindən 44 günlük müharibə nəticəsində

tam sürəti ilə davam edir.

Səttar müəllim həmçinin yeri gəlmişkən qeyd etdi ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu ərazilərində aparılan tikinti, abadlıq-quruculuq işlərində Azərbaycan həmkarlar ittifaqları, birbaşa iştirak etməsə də, ölkə başçısının Fərmanına əsasən yaradılmış Qarabağ Dirçəliş Fondunun hesabına 650 000 manat köçür-

yətlə Vətən müharibəsi və sonrakı dövrdə tərəfimizdən 7 milyondan çox vəsait xərclənmişdir.

AHİK sədri bildirdi ki, pandemiya dünya üzrə əhalinin məşğulluğuna dağıdıcı təsir göstərdi.

AHİK-lə Beynəlxalq Əmək Təşkilatı (BƏT) arasında əmək, əmək münasibətləri, əmək hüququ, əməyin təhlükəsizliyi və mühafizəsi, əmək qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi sahəsində əməkdaşlığın daim genişlənməsi ilə müşahidə olunan fəal əlaqələrin yaradıldığını

xəstəliklərdən ölənlərin sayı 2017-ci ildə 1,7-2,0 milyon nəfər olub. MDB üzrə statistik məlumatlara əsasən, hər il region ölkələrində istehsalatda baş verən bədbəxt hadisələr nəticəsində 2 min insan həlak olur. Dünya iqtisadiyyatı 2,8 trilyon ABŞ dolları dəyərində və ya dünyada istehsal olunan Ümum Daxili Məhsulun 4%-i həcmində itkiyə məruz qalır”.

“Beynəlxalq Əmək Təşkilatı 2022-ci ildə Ümumdünya Əməyin Mühafizəsi Günü” - “Pozitiv, təhlükəsiz və sağlam həyat mədəniyyəti üçün birgə fəaliyyət” deyəli qeyd etməyi tövsiyə edib. 2022-ci ilin əsas mövzusu sosial dialoqun əhəmiyyəti və iş yerində müsbət təhlükəsizlik mədəniyyətinin formalaşdırılmasına bütün maraqlı tərəflərin cəlb edilməsidir. Həmkarlar ittifaqlarının texniki əmək müfəttişləri əməyin mühafizəsi üzrə ictimai müvəkkillərlə birlikdə müəssisələrdə nəzarət-profilaktika işi aparıb, iş yerlərində əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində ciddi fəaliyyət göstərirlər. 2021-ci il ərzində onlar 175 müəssisə və təşkilatda ictimai müayinə işi aparıb, 692 pozuntu aşkar edib, onların 90%-nin ara-

rov, “Mətanət A” şirkətinin Müşahidə Şurasının sədri Elxan Bəşirov, AHİK-in üzv və tabe təşkilatlarının sədrləri, müsabiqədə qalib olmuş müəssisələrin rəhbərləri, KİV nümayəndələri və digər şəxslər iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən S.Möhbaliyev ötən il ölkəmizin artan iqtisadi göstəriciləri, əldə olunmuş nailiyyətlər, Şərqi Zəngəzurdə və Qarabağda aparılan sürətli abadlıq-quruculuq işlərindən, həmin ərazilərin iqtisadi potensialından və biznes imkanlarından söz açıb.

Deyib ki, arxada qoyduğumuz 2021-ci il iqtisadi hadisələr baxımından çox zəngin oldu. Əgər 2020-ci ilin şok effekti global iqtisadiyyata ciddi zərbə vurmuşdusa, 2021-ci ildə dünya tədricən özünə gəlməyə başladı. Azərbaycan üçün 2021-ci il ilk növbədə bərpa ili oldu. Ümumi Daxili Məhsul 2020-ci ilə müqayisədə 5,6 %, qeyri-neft sektoru isə 7,2 % əhəmiyyətli artımla müşahidə edildi. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi həcmi 3,4 %, sənaye məhsulu istehsalı isə 5,2 % və sənayenin qeyri-neft-qaz məhsulu istehsalı 18,9 % artdı. Ölkənin qey-

də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa işlərinə başlanıldı.

Qarabağın iqtisadi cəhətdən dirçəldilməsi məqsədilə 2021-ci ilin dövlət büdcəsindən 2,6 milyard manat vəsait ayrılıbmışdır. Bütün regionda yeni yollar çəkilir. Füzulidə Qarabağın ilk Beynəlxalq Hava Limanı açılıb, Ağdam və “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” Sənaye Parklarının tikintisi davam etdirilir, turizm

müşdür.

Vətən müharibəsi və sonrakı dövrdə AHİK və üzv təşkilatları tərəfindən Silahlı Qüvvələrə Yardım Fondunun hesabına bir milyon manatdan çox vəsait ianə edilib, “Yaşat” Fondunun hesabına isə 658 min manatdan çox və-

qeyd edən S.Möhbaliyev respublikamızda BƏT-in 58 Konvensiyasının konvensiyaların

tələblərinin respublikamızın Əmək, Mülki, Cinayət Prosessual, İnzibati Xətlər Məcəllələrində öz əksini tapdığını deyib: “BƏT-nin məlumatına görə, hər il dünyada istehsalat sahəsində 339 milyon bədbəxt hadisə baş verir. Bunun nəticəsində 160 milyon nəfər xəsarət alır və peşə xəstəliyinə tutulur, 2,34 milyon nəfər həlak olur. Hər gün istehsalatda baş verən bədbəxt hadisələr və xəstələnmələr nəticəsində 6400 adam həlak olur. Müxtəlif

dan qaldırılmasına nail olublar. Nəticədə 169 texnologiya avadanlığı və dəzgah təhlükəsizlik norma və qaydalarına uyğun vəziyyətə gətirilib, 507 nəfərin iş şəraiti yaxşılaşdırılıb. Həmkarlar ittifaqlarının xidmət dairəsinə daxil olan müəssisələrdə 2021-ci il ərzində xəsarət alanların sayı 27,2% artaraq 99 əvəzinə 126 nəfər, bədbəxt hadisədən ölənlərin sayı 26% azalaraq 23 əvəzinə 17 nəfər olub. Həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyət göstərdiyi müəssisələrdə xəsarət alanların sayının artması əsasən işəgötürənlərin və iş icraçıları arasında işçiləri təlimatlandırılması, biliklərinin yoxlanılması, praktiki fəaliyyətlərində öz vəzifə funksiyalarını yerinə yetirməmələri və beləliklə də, bədbəxt hadisələrə yol açmaları bilavasitə norma və qaydalara əməl etməmələri ilə birbaşa əlaqədardır”, - deyərək AHİK sədri bildirib.

marşrutları üzərində iş gedir, Şuşanın, Ağdamın və digər yaşayış məntəqələrinin bərpası

saat köçürülmüşdür. 172 şəhidin 286 övladı 18 yaşa qədər himayəyə götürülmüşdür. Ümumi-

da baş verən bədbəxt hadisələr və xəstələnmələr nəticəsində 6400 adam həlak olur. Müxtəlif

davamı səhifə 5-də

SƏTTAR MÖHBALİYEV: “HƏR İL DÜNYADA İSTEHSALAT SAHƏSİNDƏ 339 MİLYON BƏDBƏXT HADİSƏ BAŞ VERİR”

əvvəli səhifə 4-də

Əməyin mühafizəsi sahəsində təbliğat işinin daha yaxşı təşkil edilməsi məqsədilə yeni 12 əməyin mühafizəsi kabineti və 346 güşə yaradılmasını, bununla da kabinetlərin sayının 81-ə, guşələrin sayının isə 738-ə çatdığını deyən S.Möhbaliyev AHİK-in təşəbbüsü ilə 2009-cu ildən başlayaraq hər il “Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraiti yaradılmasında ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)” adı uğrunda müsabiqə keçirdiyini bildirib: “Ötən dövr ərzində bu tədbirə 16 498 müəssisə və təşkilat qatılıb, onlardan 481-i bu yüksək ada layiq görülərək fəxri fərman və qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılıb: “2021-ci ildə “Sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması üzrə ilin ən yaxşı müəssisəsi (təşkilatı)” devizi ilə əlaqədar AHİK-in müsabiqə komissiyasına müsabiqədə iştirak etmək üçün 1960-dan artıq müəssisə, təşkilat, sex və sahədən 167 müəssisənin sənədi daxil olub. Müsabiqə Komissiyasının iclasında daxil olmuş sənədlərin hamısı müzakirə edilib yekdilliq qərarla 48 müəssisə, təşkilat, sex və sahənin yüksək göstəriciləri müəyyən edilib, icraıyyə Komitəsinin müzakirəsinə təqdim edilmişdir.

lib və onlarda müsabiqənin qalibi elan olunub. Müsabiqənin keçirildiyi dövrdə ilk həmkarlar ittifaqı komitələrinin 143, əməyin mühafizəsi komissiyalarının 115 iclasında əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi müzakirə mövzusu olub. Bu dövrdə işəgötürənlərlə işçilər arasında yaranmış 26 mübahisəli məsələ həll edilib və həmin məsələlərin yuxarı həmkarlar ittifaqı qurumlarında və ya məhkəmələrdə araşdırılmasına ehtiyac qalmayıb”.

Çıxışının sonunda S.Möhbaliyev müsabiqənin qaliblərini qazandıqları bu yüksək nailiyyətə görə tədbir iştirakçıları

adından və öz adından təbrik edib, onlara gələcək əmək fəaliyyətlərində uğurlar diləyib.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev çıxışında əmək münasibətlərindən, əməyin mühafizəsindən, leqallaşdırılmasından, sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitindən, işəgötürənlər və işçilərin hüquqlarından, qanunvericilik bazasından və bu sahədə qarşıda duran və-

zifələrdən danışib.

Daha sonra çıxış edənlər - Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının (ASK) vitse-prezidenti Vüqar Zeynalov, “Mətanət A” şirkətinin Müşahidə Şurasının sədri Elxan Bəşirov əməyin mühafizəsi sahəsində ölkəmizdə görülmüş işlərdən, bu istiqamətdə sahibkarların üzərinə düşən vəzifələrdən, qurumların bu sahəyə nəzarət mexanizmlərindən bəhs ediblər.

Tədbirin sonunda müsabiqənin qalibi olmuş Naxçıvan Muxtar Respublikası Həmkarlar İttifaqı Şurasını və 22 sahə üzrə həmkarlar ittifaqını təmsil edən 48 müəssisəyə diplomlar və hədiyyələr təqdim olunub.

AHIK-in Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsi

Postpandemiya dövründə vergi, gömrük və biznes islahatları

Hökumət postpandemiya dövründə biznesə dəstək məqsədilə yeni iqtisadi inkişaf paketi hazırlayır. Sənəddə biznes mühitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı institusional islahatlar, vergi-gömrük güzəştlərinin davam etdirilməsi, müxtəlif iqtisadi stimulların verilməsi, biznes cəlbəediciyyəsinin yüksəldilməsi, məşğulluğa müsbət təsir edən motivasiyaedici tədbirlərin görülməsi, özəl sektorun maliyyə bazarlarına çıxışının yaxşılaşdırılması ilə bağlı hədəflər müəyyənənəşib. İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbərov bildirib ki, iqtisadiyyata və biznesə geniş dəstək paketi vergi-fiskal və maliyyə-iqtisadi xarakterli olmaqla, ortamüddətli dövr üçün əsas çərçivəni əhatə edir.

İqtisadiyyat nazirinin fikrincə, biznesə dəstəyin ən təsirli və nəticə əsaslı mexanizmləri sırasında vergi və gömrük stimullarının tətbiqi daha çox əhəmiyyət kəsb edir. Burada həm vergi güzəştə və azadolmaların səmərəliliyinin təmin edilməsi, həm də vergi inzibatchılığının təkmilləşdirilməsi, o cümlədən, vergi-gömrük rüsumlarının ödənilməsi ilə bağlı məmur-vətəndaş təmasının minimuma endirilməsi nəzərdə tutulur. Optimallaşmış vergi rejiminin qəbulunda məqsəd vergi yükü azaldılmaqla, həmçinin inzibati prosedurlarda güzəştlər və tətillər verilməklə, vergi sisteminin və inzibatchılığının çevikliyinin qorunması, sahibkarlıq subyektlərinin stabil fəaliyyətinin təmin edilməsidir.

Hökumətin planı yaxın 5 ildə kiçik və orta sahibkarlığın iqtisadi dəyərdə rolu 2 dəfəyə yaxın artırmaqdan ibarətdir. Ölkə üzrə sahibkarlıq subyektlərinin 99 faizinin kiçik və orta biznes subyektləri olması kiçik və orta sahibkarlığın böyük potensiala malik olduğunu göstərir. Son illərdə kiçik və orta

sahibkarlığın maliyyə dayanıqlılığının artırılması, aşağı faizli kreditlərə çıxış imkanlarının genişləndirilməsi, güzəştli kreditlər verilməsi, lisenziyaların azaldılması, icazələrin asanlaşdırılması, yoxlamaların dayandırılması və digər görülmüş işlər məhz bu biznes qrupunun fəaliyyətinə hesablanıb. Bunun nəticəsidir ki, 2021-ci ildə mikrosahibkarlıq subyektlərinin ümumi dövrüyyəsi üzrə 31 %, kiçik sahibkarlıq üzrə 79 %, orta sahibkarlıq üzrə isə 139 % artım qeydə alınıb. Ancaq bunlarla yanaşı, kiçik və orta biznesin inkişafının stimullaşdırılmasına, iş adamlarının biznes layihələrinin həyata keçirilməsinə dəstək məqsədilə təkmil və çevik dövlət dəstəyi mexanizminin yaradılması və daha rəqəbətlə sahələrə vergi güzəştlərinin verilməsi nəzərdə tutulur.

2022-ci ildən hökumət IT sektorunda, xüsusilə startaplarda fəaliyyət göstərən kiçik və orta sahibkarlara vergi güzəştləri verib. Vergi Məcəlləsinin 13.2.80-ci maddəsinə əsasən, innovativ təşəbbüsə əsas-

lanaraq həyata keçirilən, mikro, kiçik və orta sahibkarlığı təşviq edən və “Startup” şəhadətnaməsi əldə edən şəxslərə 2022-ci ildən güzəştlər qüvvədədir. 3 il müddətinə verilən həmin şəhadətnamənin sahibləri gəlir vergisindən azad olunublar. Məcəllənin 106.1.23-cü maddəsinə əsasən, hüquqi şəxslər də mənfəət vergisindən azad olunub. Hökumət startapların yaradılması və inkişaf etdirilməsini prioritet istiqamət elan edib, 2025-ci ilə qədər biznes inkubatorları və startap layihələrinin inkişaf etdirilməsi, model müəssisələrin yaradılması nəzərdə tutulub. İl ərzində ən azı 25 startap layihəsinin bağlanması planlaşdırılır. Bu məqsədlə vergi güzəşt və azadolmanın yeni istiqamətləri hazırlanacaq.

Digər bir əsas hədəf ixracın stimullaşdırılmasını təşviq edən, ənənəvi bazarlarda yerli biznesin payının artırılması və yeni bazarlara çıxışın asanlaşdırılmasıdır ki, burada da vergi və gömrük orqanlarının üzərinə xüsusi vəzifə düşür. Belə ki, vergi orqanları sahibkarların ixrac qabiliyyətini stimu-

laşdırmaq üçün müxtəlif vergi motivasiyalarına üstünlük verəcək. Həmçinin, tənzimləyici stimullarla xarici investorlara yerli şirkətlər üçün mövcud olan əmlak üzərində mülkiyyət hüququnun verilməsi, valyuta nəzarəti məhdudiyyəti və ya kapital tələblərinin azaldılması, əcnəbi işçilərin işə qəbulu kimi bərabər təminatların həlli nəzərdə tutulur.

Gömrük orqanları isə ticarətin asanlaşdırılması yolu ilə sahibkarlığın inkişafına dəstək verəcək. Plana əsasən, ixracın tamamilə elektron idarəetmə sistemi vasitəsilə həyata keçirilməsi təmin ediləcək ki, bu da hazırda mövcud olan elektron gömrük xidmətinin təkmilləşdirilməsi əsasında həyata keçiriləcəkdir. Belə ki, gömrük rəsmiləşdirilməsi zamanı tələb olunan sənədlərin və prosedurların sayının minimuma endirilməsi, malların və nəqliyyat vasitələrinin gömrük sərhədindən keçirilməsi üçün “Yaşıl dəhliz” və digər buraxılış sisteminin yaradılmasının genişləndirilməsi, ixracın tamamilə elektron idarəetmə sisteminin təmin edilməsi və gömrük bəyannamələrinin birbaşa biznes ofisindən Dövlət Gömrük Komitəsinin müvafiq qurumlarına təqdim olunması planlaşdırılır.

Ticarətin asanlaşdırılması istiqamətində digər prioritetlərdən biri də yeni beynəlxalq sazişlərə qoşulma yolu ilə “Made in Azerbaijan” brendi üzrə malların Avropa və Asiya bazarlarına asan və manesiz çıxışının təmin edilməsidir. Hökumət hesab edir ki, bu islahatlar sayəsində idxal-ixrac, tranzit əməliyyatlarına sərf edilən vaxt azalacaq, xərclər minimuma enəcək.

Biznes islahatlarının digər vacib hədəfi beynəlxalq reytinglərdə ölkəmizin mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılmasıdır ki, biznes cəlbəediciyyəsinin yüksəldilməsində vergi islahatları mühüm yer tutur.

Vergi islahatları bu iqtisadi siyasət tədbirlərində 2 istiqamət üzrə fokuslanıb. Birinci istiqamət beynəlxalq hesabatları biznes rəqəbətliliyini müəyyən edən “Biznesə başlama” (biznesə başlamaq üçün tələb olunan inzibati prosedurların sayı, sərf olunan vaxt və xərclərin dəyəri, həmçinin ödənilmiş minimum kapitalın həcmi) göstəricisi üzrə son illərdə əhəmiyyətli addımlar atılıb. Vergi orqanları kommersiya hüquqi şəxslərin qeydiyyatı üçün yerinə yetirilməli olan prosedurların sayını 2-yə, sərf edilən müddəti 3 günə endirib. Onlayn qeydiyyat üçün elektron imzanın alınması üzrə 1 gün, onlayn qeydiyyatdan keçmə üzrə isə (VÖEN və ƏDV qeydiyyatı daxil) 2 günə bərabərdir. Ancaq bununla yanaşı, həmin göstəriciləri daha da azaltmaq nəzərdə tutulur. İkinci istiqamət olan “Vergilərin ödənişi” üzrə aparılan islahatlar sayəsində isə vergi yükü kifayət qədər aşağı salınıb. Həmin göstəriciyə əsasən, orta ölçülü şirkətin il ərzində ödəməli olduğu vergi və ödəmələr, həmçinin onların inzibatchılıq yükü müəyyən edilir. Vergi və ödəmələrə müxtəlif mənbələrdən olan mənfəət və gəlirlərə görə vergilər, o cümlədən əmlak icarəsindən vergilər, dividend və kapital vergiləri, maliyyə köçürmələrindən əldə edilən gəlirlərdən vergilər, işəgötürənin ödədiyi əmək vergiləri, sosial ayırmalar, əmlak, avtomobil və yol vergiləri və sair aid edilir. “Vergilərin ödənişi” göstəricisi ölkəmizdə sosial müdafiə ayırmaları, mənfəət və əlavə dəyər vergisi üzrə 159 saata bərabərdir və ümumi vergi yükü 39 % təşkil edir. Vergi orqanı hazırda bu göstərici üzrə də yükü azaldılmasına çalışır.

Elbrus CƏFƏROV

İŞĞALDAN AZAD OLAN TORPAQLARIMIZIN 30 İLLİK YARALARINI NEÇƏ MÜDDƏTƏ VƏ NEÇƏ SAĞALDACAĞIQ?

“Keçmiş məcburi köçkünləri qaytarmaq üçün kompleks tədbirlər görürük. Yaşayış binaları, infrastruktur, iş yerləri, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmaq imkanları, sənaye parkları - biz planlı şəkildə bu işləri görəcəyik”. Bunu respublika Prezidenti İlham Əliyev 1 rübün yekunlarına dair müşavirədə bu ilin sonuna qədər və növbəti bir-iki il ərzində görülməli işlərlə bağlı öz tapşırıqlarını verərək deyib. Bütün bunların tez bir zamanda həlli üçün isə qeyd edib ki, minalardan təmizlənmə prosesini sürətləndirmək lazımdır. “Çünki bu məsələ həll olunmadan biz vətəndaşları o bölgələrə yerləşdirə bilmərik. Ancaq tam əmin olandan sonra ki, o ərazilər minalardan təmizlənib, biz vətəndaşları o ərazilərə yerləşdirə bilərik”.

Bəs erməni tapdağından azad etdiyimiz torpaqlarımızın 30 illik yaralarını neçə müddətə və necə sağaldacağıq? Həm minadan təmizlənmə, həm də bərpauruculuq işlərində hazırkı vəziyyət necədir? Burada yerli, yoxsa xarici şirkətlər üstünlük təşkil edir? Yerli sahibkarların cəlbə üçün hansısa təşviqədi addımlar atılırmı? Bu və ya digər suallarımıza Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü, millət vəkili Rufət Quliyev, tikinti üzrə mütəxəssis Elnur Fərzəliyev aydınlıq gətirdilər.

Millət vəkili dedi ki, 20-ci əsrin 30-cu illərindən başlayaraq, bu günə qədər müharibədən çıxan heç bir ölkədə belə sürətli bərpa-quruculuq işlərinin aparılması, infrastruktur layihələrin həyata keçirilməsi müşahidə olunmayıb. Vətən müharibəsi bitəndən dərhal sonra işğaldan azad olunmuş ərazilərin qısa müddətdə, yəni 1-2 ilə yaşayış üçün normal vəziyyətə gətirilməsi respublikamızın iqtisadi imkanları baxımından real görünürdü. Ancaq ANAMA-nın məlumatı göstərdi ki, ermənilər Qarabağ rayonlarını, kəndlərini, necə deyirlər, mina zəmininə çeviriblər. İşğal etdikləri torpaqlara 1 milyondan çox mina basdırıblar. Bu minaları zərərsizləşdirmək üçün, bəlkə də 10 il vaxt lazım olacaq. Dövlətimizin tapşırığı ilə, məcburi köçkünlərin sağlamlığı naminə, minaların zərərsizləşdirilməsi prosesi zərər dəqiqliyi ilə yerinə yetirilir. Tələsmək ölüme bərabərdir. Biz bu həqiqətin şahidi olduq. Postmüharibə dövründə 100-ə yaxın insan ehtiyatsızlıq ucbatından minaya düşərək həyatını itirib və ya ciddi xəsarət alıb. Onların içində hərbiçilərlə yanaşı, mülki insanlar, jurnalistlər, həkimlər də var idi.

Millət vəkili bildirdi ki, sualın ikinci hissəsinə gəlincə isə, azad olunan torpaqlarımıza həyatın yenidən qayıtması bizim ən böyük amalıdır, eyni zamanda respublika Prezidentinin tapşırığıdır. Ona görə də bu sahədə əlimizdən gələn qədər fəal, qətiyyətli olmağa çalışırıq. Qeyd edim ki, sahibkarlığın inkişafı və ya bu

istiqamətdə bütün məsələlər investisiya haqqında qanunda əhatəli şəkildə öz əksini tapıb. Qanun investisiyanın ölkə iqtisadiyyatına intensiv cəlb olunmasına, ondan ölkənin sosial-iqtisadi bazasının, eyni zamanda beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlığın və integrasiyanın inkişafı üçün səmərəli istifadə edilməsinə yönəldilib. İnvestisiya haqqında qanunda isə təxminən 15 ildən çoxdur köklü dəyişikliklər edilməmişdi, yəni heç yenilənməyib. Hazırda qanunda köklü formada islahatlar aparılır.

R.Quliyev “istər xarici, istərsə də yerli şirkətlərin Qarabağ zonasında fəaliyyətinə münbit şərait yaradılacaq”, - dedi. Məsələn, artıq Şuşa şəhərində bir neçə yerli sahibkar obyektlər tikib. Buradakı yeniliklər, perspektivlər istər-istəməz yerli və xarici sahibkarları, biznesmenləri cəlb edir.

Xarici sahibkarlar daha çox kənd təsərrüfatına, enerji sisteminin qurulmasına, dağ çayların istifadə edib enerji qurğularını qurmaq kimi layihələrə cəlb olunublar. Qarabağ və Zəngəzur zonalarında postsovet məkanında ən yüksək səviyyədə işlər aparılacaq. 100 minlərlə insan qayıdıb öz isti nəfəsi ilə oranı əvvəlkindən də yaxşı, cənnət guşəsinə çevirəcəklər.

“Azərbaycanın ümumi sahəsinin 20 faizindən çoxunu təşkil edən bu ərazilərdən 100 minlərlə köçkün var. Həmin əraziləri qısa müddətdə tikib bərpa etmək və çoxsaylı köçkünləri yerləşdirmək fiziki olaraq Azərbaycanın tikinti sektorunun gücündə deyil. Prosesin sürətlə gətməsi üçün bura Türkiyə, Rusiya, İtaliya, Gürcüstan və müxtəlif ölkələrdən işçi qurupları, tikinti şirkətlərinin cəlb olunması təbii. Amma bu ərazilərdə sahibkarlığın istədiyimiz səviyyədə inkişafı üçün, digər məsələlərin həlli üçün də ciddi addımlar atılmalıdır. Çünki belə halda həm yerli şirkətlər cəlb olunmur, həm də xarici şirkətlər ərazinin təhlükəli, riskli olması müqabilində yüksək ödəniş tələb edirlər”. Bunu tikinti üzrə mütəxəssis Elnur Fərzəliyev bildirdi. Dedi ki, köhnə MDB ölkələri içərisində inkişaf etmiş ən böyük tikinti sektoru Azərbaycandır. Bu gün Azərbaycanın tikinti şirkətləri Ukrayna, Qazaxıstan, Türkmənistan, Rusiyanın çox yerlərində fəaliyyət göstərir. Lakin Qarabağda turizm sektorunun inkişafı, aeroportların tikilməsi, dəmir yollarının çəkilməsi, tibb məntəqələrinin, məktəblərin inşası və sairə digər ölkələr ilə müştərək fəaliyyət tələb edir. İşğaldan azad olunan ərazilərdə hazırda kommunikasiya xətlərinin çəkilməsinə daha çox önəm verilir. Yol xətləri, işıq, qaz, su xətləri və sairə, bunları əsasən yerli, aeroportun tikilməsi ilə bağlı (söhbət əsnasında müəssisənin növbəti, ikinci aeroportun tikiləcəyini də bildirdi) dünya standartlarına cavab verən, xarici tikinti şirkətlərə həvalə olunub.

E.Fərzəliyev qeyd etdi ki, Şuşa şəhərindəki tarixi abidələrin orijinal formada bərpası işinə də yüksək peşəkarlığa malik xarici mütəxəssislər cəlb etmək lazım gəlir: “Xarici şirkətlərin cəlb edilməsinin bir üstün cəhəti də odur ki, erməni quldur dəstələri onlara qarşı terror aktı törətməyə cürət etmirlər. Bildiyiniz kimi xarici dövlətlərin işçi qruplarının təhlükəsizliyi sülhməramlıların daha çox diqqətində olur”.

Əsli TELMANQIZI

Körpələrle onların dilindən anlayanlar məşğul olacaq

Məlum olduğu kimi, 2021-ci ilin dekabrından Respublika Prezidentinin sərəncamı ilə körpələr evi və uşaq bağçaları Təhsil Nazirliyinin (TN) tabeliyinə verildi. Bu qərardan sonra həmin müəssisələrə işə qəbul artıq bağça müdirləri tərəfindən deyil, Müəllimlərin İşə Qəbulu (MİQ) üzrə müsabiqə əsasında həyata keçiriləcək. Təhsil Nazirliyindən əldə etdiyimiz məlumata görə, işə qəbul imtahanları iyul ayında başlayacaq və uğur qazanan müəllimlər bağçaların vakant yerlərinə işə qəbul ediləcəklər.

Bu təbiiyyə müəssisələrinin bir təşkilatdan alınb digərinə verilməsi, işçilərin işə qəbul qaydalarının dəyişdirilməsi hansı zərurətdən irəli gəlir?

Bu suallarla təhsil eksperti Kamran Əsədova müraciət etdik. Kamran müəllim dedi ki, 2011-ci ildən uşaq bağçaları icra hakimiyyətinin nəzdində fəaliyyət göstərirdi. Ötən illərin təcrübəsi göstərdi ki, bu təbəqəlik özünü doğrultmadı. Çox sayda çatışmazlıqlar müşahidə olundu. Ən böyük problem işə qəbul zamanı yaranan qanunsuzluqlar və əsaslı tələblər idi, maddi-texniki bazada neqativ hallara yol verildi. Bütün bunlar belə bir dəyişikliklərməyə gətirib çıxardı: “Hazırda ölkədə 1693 uşaq bağçası var və 123 min azyaşlı uşaq tədris-tərbiyə prosesinə cəlb olunub. Təlim-tərbiyə ilə məşğul olan işçilərin sayı isə 36 min nəfərdir. Təbii ki, həmin pedaqoqların işə cəlb olunması prosesinin qeyri-şəffaf olması da həmmizə məlumdur. Ancaq indiki dəyişikliyə əsasən, ilkin mərhələdə vakant yerlərin sayına uyğun olaraq işə qəbul həyata keçiriləcək və ixtisası bu sahəyə uyğun olmayan bütün işçi heyəti ilə - müdirlərlə, tərbiyəçilərlə, müəllimlərlə, eyni zamanda texniki işçilərlə bağlanmış müqavilələr xitam verəcək. Təbii ki, onların tutduqları statlar vakant sayılacaq.

Düşünürəm ki, belə bir addımın atılması ölkəmizdə məktəbəqədər təhsilin inkişafına öz təsirini göstərəcək və işə qəbul prosesinin aydın, ölçəlməsinə və daha savadlı şəxsləri seçmək imkanı

na şərait yaradacaq”.

K.Əsədov dedi ki, indiyə kimi imtahanların hər hansı bir mexanizmi əsasında həyata keçirilməməsi ciddi məsələ idi: “Bayaqda dediyim kimi, həmin müəssisələrdə yalnız ali və orta ixtisas təhsilli şəxslər fəaliyyət göstərəcək. Bu da çox təhdidləyici haldır. Belə ki, bildiyimiz kimi, gənclərimizin işlə təmin olunması problemi var. Düşünürəm ki, bu yolla problem qismən də olsa, öz həllini tapmış olacaq. Mən bir məsələni də qeyd etmək istəyirəm, bilirsiniz ki, axırıncı dəfə bu sahədə çalışanlar 1994-cü ildə attestasiyaya cəlb ediliblər. Bu baxımdan onların ciddi şəkildə attestasiyadan keçməsinə də ehtiyac var. Bunun üçün də ilkin olaraq onların bilik və bacarıqları, peşəkarlıq səviyyəsi yoxlanılacaq. Digər bir məsələ isə, son dövrlərdə bağça tərbiyəçilərinin uşaqlara qarşı göstərdiyi şiddət psixoloji vəziyyəti yoxlamağın nə qədər vacib olduğunu da göstərdi. Ona görə də namizədlərin psixologiyalarını, uşaqlarla işləmə metodikalarını yoxlamaq əsas şərtlərdən olacaq. Belə olduğu halda, azyaşlılara daha hazırlıqlı gənclər işləyə biləcəklər”.

“Qida rasionuna da nəzarət olunacaqmı?” sualını da cavablandıraraq ekspert bildirdi ki, ümumiyyətlə, uşaq bağçalarına və körpələr evinə evdən gətirilmiş qida daxil olmamalıdır, bu qanunla qadağandır: “Dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına bütün uşaq bağçaları və körpələr evi tam şəkildə qida ilə təmin olunub. Hətta deyirdim ki, evdə yediklərdən daha sağlam qidalarla təmin olunublar. Ancaq, təəssüf ki, 2011-ci ildə uşaq bağçaları icra hakimiyyətlərinə verildikdən sonra “saqqallı uşaqlar” köpə uşaqların yeməklərini oğurlamağa başladılar. Ümid edirəm ki, uşaq bağçaları və körpələr evi TN-nin nəzdinə keçəndən sonra bu cür problemlər aradan qalxacaq, qida menyusu vaxtında, təhlükəsiz və tam şəkildə uşaqlara çatdırılacaq”.

Aliyə SƏMƏDOVA

Narkotik maddələr təhsil müəssisələrinə də ayaq açır...

Müasir dövrdə narahatlıq doğuran global problemlərdən biri də narkomaniya. Ölkəmizdə bu yöndə islahatlar aparılma da, narkotik vasitələrdən istifadə edənlərin sayında azalma əvəzinə, artım nəzərə çarpır. Təəssüflər olsun ki, təhsil müəssisələrində də bu hal müşahidə olunur.

Bəs bunun artmasının qarşısını almaq mümkündürmü? Dövlət səviyyəsində hansı addımlar atıla bilər? Məsləhətlər və valdeynlər nələrdə diqqət yetirilməlidir?

Suallarımızı Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşir oğlu, Psixologiya Elmi-Tədqiqat İnstitutunun sədri Elnur Rüstəmov və təhsil eksperti Elçin Əfəndiyev ünvanladılar.

Elşad Mirbəşir oğlu narkomaniyanın dövrümüzün ən böyük bəlalardan birinə çevrildiyini vurğuladı. Bildirdi ki, meyusdedicidir ki, narkomaniya getdikcə daha gənc təbəqə arasında yayılır. Təbii ki, bu, bəşər üçün çox ciddi təhdiddir. Bunun qarşısını vaxtında alınmazsa, gələcəkdə dəhşətli faciələrə səbəb ola bilər. Buna bütün cəmiyyət səfərbər olmalıdır. Ölkədə narkomaniyadan əziyyət çəkənlərin statistikası da düzgün aparılır.

Millət vəkili onu da qeyd etdi ki, narkomaniya ilə mübarizədə həm inzibati, həm də düzgün tərbiyə üsulu bir-birini tamamlamalıdır. Maarifləndirmə işlərini intensiv şəkildə artırmaq lazımdır. Daha geniş şəkildə narkomaniya ələhinə filmlər, sosial rolliklər nümayiş etdirilməlidir. Narkomaniyanın insan həyatı üçün, gənc nəslin gələcəyi üçün nə dərəcədə təh-

lükəli olduğunu çatdırmaq ən vacib məqamdır. Ayrıca olaraq ailələr ilə maarifləndirici söhbətlər aparılmalıdır. Valdeynlərin övladlarını düzgün bilgiləndirməsi bu istiqamətdə təsirli rol oynaya bilər.

Elçin Əfəndi son dövrlər istər Daxili İşlər Nazirliyi, istərsə də müvafiq olaraq narkologiya üzrə mübarizə-nəzarət qurumlarının problemin qarşısını alması ilə bağlı işlər gördüyünü dedi. Əlavə etdi ki, burada təkcə müvafiq qurumların deyil, eyni zamanda vətəndaşların özünün məsuliyyəti də vacibdir. Amma bəzi hallarda bizi vətəndaşların narkomaniya hallarına çox məsuliyyətsiz yanaşdığı müşahidə edirik. Maarifləndirici xarakterli məlumatlar daha az yayılır və bunun da nəticəsində bizi gündən-günə narkotik vasitələrdən istifadə hallarının daha da çoxaldığını şahidi oluruz. Məktəblərdə narkomaniya ələhinə təbliğat sifir səviyyəsindədir. Amma hər bir sinifdə həftədə ən azı bir gün, bir dərs məhz narkomaniyanın dəhşətli zərərliyinə, bu bələm gətirdiyi fəsadlara həsr olunmalıdır.

Təəssüflər olsun ki, bu hal məktəblərə ayaq açıb. Xüsusilə də yuxarı sinif şagirdləri arasında daha çox müşahidə olunur. Digər təəssüfləndirici məqam isə əsasən 5-8-ci siniflərdə siqaret çəkmək, yəni kiçik yaşda siqaretə meyl məsələləri geniş yayılıb. Bunun qarşısını almaq üçün müvafiq olaraq ilk növbədə təhsil müəssisə rəhbərləri daha diqqətli yanaşmalıdırlar. Hər bir təhsil müəssisəsinin giriş-çığındakı Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşları və ya mühafizə, polis nəza-

rəti mütləq olmalıdır. Çünki biz müvafiq regionlar üzrə diqqət yetirəndə görürük ki, narkotik satışı təşkil edən şəxslər xüsusilə məktəbləri hədəf alıblar. Onlar üçün bazar rolunu məhz həmin təhsil müəssisələri oynayır. Burada valdeynlərimiz çox diqqətli olmalı, məsələyə daha ciddi yanaşmalıdırlar. Övladlarında hansısa şübhəli məqam hiss etdikləri zaman mütləq qaydada söhbət aparmalı, profilaktik tədbirlər görməli, müvafiq dispo-

serlərə müraciət etməlidirlər. Təhsil eksperti yuxarı sinif şagirdlərinin bəzilərinin hazırlıqlara gətirdikləri üçün dərslərdə iştirak etmədiklərini dedi. Amma əlavə etdi ki, dərslərdən yayınan şagirdlər nəzarətdə saxlanılmalıdır ki, onlar mənfəi istiqamətə meyl etməsinlər.

Narkotikə qurşanmağa meyilli olan şagirdləri isə diqqətlə alıb izləməliyik.

Hazırda elə məktəblər var ki, bu zərərli maddələr siniflərə belə daşınırlar. Məktəb daxilində şagirdləri narkomaniyaya cəlb etmək mümkün olmayanda isə kənarında buna cəhd göstərirlər. Onlara xüsusi narkotik, psixotrop maddələr verilir. Müvafiq qurumlar tərəfindən orta ümumi təhsil müəssisə rəhbərlərinə xüsusi olaraq tapşırıqlar göndərilir ki, bu kimi hallar qətiyyətlə olmasın. Hətta bəzi direktorlar məktəbə konkret giriş-çığı məsələsini nəzarətə alıblar. Beləliklə, aydın olur ki, ümumi mübarizə aparılır. Sadəcə olaraq, təbii ki, bu mübarizə tam yərtəri deyil.

Elnur Rüstəmov isə bildirdi ki, narkomaniyanın geniş yayılmasının bir çox məqamlarını qeyd edə bilərik. Əvvəlki

illər ilə müqayisə etsək, öncələr narkotik vasitələrdən istifadə edənlər böllü bir yaşa sahib olan insanlar və daha çox kişilər idi. Bu gün biz görürük ki, kişilər ilə bərabər, xanımlar da narkotik vasitələrdən istifadə edirlər. Son zamanlar biz yetinməyə və gənclər arasında da narkotik vasitələrdən istifadə edənlərin sayında artım müşahidə edirik.

Bu gün biz narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin kifayət qədər yeni çeşidlərinin olduğunu görürük və bu da narkotik vasitələrin müxtəlif formalarında istifadə edən insanların sayının artmasına gətirib çıxarır. Əlbəttə, burada narahat edici məqamlar çoxdur və bunun tənzimlənməsi üçün şübhəsiz ki, hüquq-mühafizə orqanları bununla bağlı nəzarət tədbirlərini gücləndirməlidirlər.

Psixoloq onu da qeyd etdi ki, sosial şəbəkələr və informasiya vasitələrində çox sayda narkotik vasitələrin məhv edildiyini görür, oxuyuruq. Amma əksinə istifadəçilərin sayında azalma yox, artım müşahidə olunur.

Ekspert təklif etdi ki, orta məktəblərdə aparılan maarifləndirmə işlərinin konsepti düzgün müəyyən olunmalıdır. Profilaktik tədbirlər görmək lazımdır. İşə

qəbul prosesi zamanı vətəndaşlar çox yaxşı olardı ki, narkoloji testlərdən keçirilsin.

Xüsusən diqqət tələb edən, məsuliyyət daşıyan iş yerlərində işçilərin illə bir dəfə də olsa, narkoloji testdən keçirilməsi məqsəduyğun olardı. Bu müəyyən məsuliyyət formalaşdırar. Narkotik vasitələrdən asılı olan insanların vaxtında aşkarlanmamasının səbəbi sirr deyil. Çünki valdeynlər çox hallarda bunu gizlədirlər. Düşünürük ki gənclər, yeniyetmələr və söz verdi ki daha etməyəcək. Valdeyin onun sözünə inanır və peşəkar dəstək almadaqlarına görə, narkotik aludəçilərinin daha da artmasına səbəb olurlar. Evdə narkotikdən istifadə edən bir nəfər varsa, mütləq onun ətrafında başqa istifadə edən insanlar da var. Beləliklə, bu proses hədəsi silsilə ilə artır. Ona görə də narkotik vasitələrdən istifadə edən insanların vaxtında reabilitasiya prosesinə cəlb edilməsi və onların peşəkar dəstək alması ən vacib məqamdır. Xüsusən valdeynlər çox diqqətli olmalıdırlar ki, erkən müdaxilə edə bilsinlər.

Gülşə MƏMMƏDLİ

Yeni sədr seçildi

Aprelin 4-də Ağsu Rayon Poçt Filialının Həmkarlar İttifaqı Komitəsinə yeni sədr seçilmişdir.

Seçkidə Komitənin seçkili orqanları formalaşdırılmış və Xanbaba Fərmanovun sədr vəzifəsinə yekdilliklə namizədliyi təklif olunmuş və dəstəklənmişdir.

Respublika Komitəsinin sədri Rəşad Səferov və Katib-maliyyə şöbəsinin müdiri Tural Qasimov tədbirdə iştirak etmişlər. R.Səferov komitə üzvlərini təbrik etmiş, onlara fəaliyyətlərində uğurlar arzulamışdır.

Daun sindromlu uşaqlar üçün xeyriyyə yarmarkası

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində (AzMİU) daun sindromlu uşaqlar üçün "Göy qurşağı" adlı xeyriyyə yarmarkası keçirilib. "Yaxşı dostlar xromosom saymaz!" şüarı altında keçirilən aksiyanın əsas məqsədi diqqətdən kənarda qalan bu uşaqların istər mənəvi, istərsə də maddi cəhətdən cəmiyyətdə aktiv iştirakını təmin etməkdir. Yarmarkada "Qayğı-Sağlam Nəsil Naminə" İctimai Birliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən Daun Sindromlu Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzinin uşaqları da iştirak

ediblər.

AzMİU Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsi üzvlərinin təşəbbüsü ilə təşkil olunan satış-sərgidə universitetin müəllim və əməkdaşları, tələbələr aktiv iştirak ediblər. Tələbələrin hazırladığı bir-birindən fərqli, kiçik ölçülü kompozisiyalar, toxuculuq nümunələri, müxtəlif muncuq, daş-qaşla işlənmiş qadın bəzək əşyaları, gil, balıqçulağı və şüşədən suvenirlər, rəsm əsərləri ziyarətçilərin marağına səbəb olub. Hər kəs daun sindromlu uşaqlara dəstək olmaq üçün alış-veriş edib, maddi yardım göstərib.

Yarmarkada nümayiş olunan əl işlərinə baxan AzMİU-nun rektoru, professor Gülcöhrə Məmmədova tələbələrin təşəbbüsünü alqışlayıb, belə aksiyaların keçirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb. Rektor Daun Sindromlu Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzinin uşaqları ilə də tanış olub, onlarla söhbət edib.

Qeyd edək ki, yarmarkada sərgilənən məhsulların satışından əldə olunan vəsait daun sindromlu uşaqların gündəlik ehtiyaclarının ödənilməsinə yönəldiriləcək.

Münsiflər heyəti tələbələrin çıxışından razı qaldı

Naxçıvan Dövlət Universitetində ümum-milliləşdirilmiş Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunmuş bədii yaradıcılıq festivalının iştirakçılarının çıxışlarına baxış keçirilib.

Təhsil Nazirliyinin və Azərbaycan Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı (ATİAHI) Respublika Komitəsinin Rəyasət Heyətinin qərarı ilə ali, orta və ilk peşə ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələri arasında keçirilən bu festival gənclərimizdə mədəniyyətimizə, incəsənətimizə, milli adət-ənənələrimizə maraqla və hörmət hissləri ilə aşıllamaq məqsədi daşıyır.

Tədbirdə universitetin rektoru Elbrus İsayev çıxış edərək ədəbiyyat və incəsənətin birgə vəhdətindən ərşəyə gələn tədbiri yüksək qiymətləndirdi. Dedi ki, bu festival çox sayda istedadlı gənclərimizin bədii yaradıcılıq potensialının özə çıxarılması baxımından da əhəmiyyətli olacaq.

Sonra söz festival iştirakçılarlarına verildi. Onlarla tələbə şeir, musiqi, bədii qiraət və rəsm üzrə bacarıqlarını nümayiş etdirdi. Münsiflər heyətinin sədri, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının müəllimi, Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti Mübariz Tağıyev, münsiflər heyətinin üzvləri Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının prorektoru, Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti Təranə Muradova, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar incəsənət xadimi Baba Vəziroğlu, Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Bəlet Teatrının solisti, Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti Samir Cəfərov, Təhsil Nazirliyinin Məktəbdənkənar fəaliyyətin təşkilatı şöbəsinin baş məsləhətçisi Maral Salmanova gənclərin festivala hazırlıq səviyyəsindən razı qaldıqlarını söylədilər, təklif və tövsiyələrini verdilər, tələbələrə növbəti mərhələdə də uğurlar arzuladılar.

Qeyd edək ki, festival qaliblərinin yekun konserti may ayında keçiriləcək. Qaliblər Təhsil Nazirliyi və ATİAHI Respublika Komitəsinin diplom və hədiyyələri ilə mükafatlandırılacaqlar.

Qonaqlar festival proqramına baxışdan sonra fakültələri ziyarət etdilər. İncəsənət fakültəsinin sərgi salonunda müəllim və tələbələrin əl işlərinin ibarət sərgiyə baxdılar. Rektorluq tərəfindən qonaqlarla tələbələrin görüşü təşkil olundu.

"Topçu İsgəndər" ehtiramla yad olundu

Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Şəmkir Rayon Komitəsində vətənimizin azadlığı uğrunda canlarını əsirgəməyən igid oğullarımıza ehtiram ənənə halını almışdır. Ənənəsə sadiq qalan rayon komitəsi aprelin 18-də daha bir şəhidimizi - Milli Qəhrəman İsgəndər Əznəurovun doğum gününü qeyd etmişdir. Həmin gün Rayon Komitəsinin dəstəyi ilə Kür qəsəbəsinin Mədəniyyət Klubunun öz fəaliyyət dərnəyi geniş konsert proqramı ilə Gədəbəy rayonu ərazisində yerləşən "N" sayılı hərbi hissədə olmuş, qəhrəmanın əziz xatirəsinə sərhədlərimizin keşiyində duran cəsur əsgərlərimizlə birlikdə yad etmişlər.

Məlumat üçün deyək ki, İ.Aznəurov I Qarabağ müharibəsində "Topçu İsgəndər" ləqəbi

ilə tanınırdı. Sərrast atəşi ilə düşmənin hərbi sursat məntəqələrini dağıtmış, onlarla canlı qüvvəsini zərərsizləşdirmişdi.

Beynəlxalq

Keyfiyyətli iş yerləri və kollektiv danışıqlar diqqət mərkəzində olmalıdır

dırmaqda olan ölkələrə yönəldəcək, onlara iqlim və sağlamlıq ilə bağlı gələcək böhranların qarşısını almağa kömək edəcək. Uğur qazanmaq üçün beynəlxalq maliyyə institutlarının bütün əməliyyatları Davamlı İnkişaf Məqsədi 8-ə cavab verməlidir, o cümlədən tam məşğulluq, sosial dialoq və təməldən sülh və rifahı təşviq edən əmək hüquqları nəzərə alınmalıdır.

Bir qədər əvvəlki bəyanatda global həmkarlar ittifaqları "Biznes - əlverişli mühit" adlı hesabatın köməyi ilə "biznesin aparılması" indeksində məşğulluğun aşağı göstəricilərinin canlandırılması cəhdini pisləyiblər.

Beynəlxalq işçi hərəkatı beynəlxalq maliyyə institutlarına həmkarlar ittifaqları, kollektiv danışıqlar və balanslaşdırılmış əmək qanunvericiliyinin bərabərsizliyi azaltmış göstərdən tədqiqatlarla söykənməyə çağırıb.

Bu gün işçilərin həyatının yaxşılaşdırılması və həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi ilə bağlı yenidənqurma və inkişaf üçün həllər hazırtdır. Beynəlxalq maliyyə institutları kollektiv danışıqların, dövlət investisiyalarının təşviq edilməsi, əməkhaqqının artırılması və davamlı sənaye siyasətinin həyata keçirilməsi üçün cəsarətli addımlar atmalıdır.

Sosial dialoq, xüsusilə ədalətli keçid və iş yerləri ilə bağlı kredit proqramları və strategiyalarının inkişafını istiqamətləndirməlidir. Bu, qeyri-bərabərliyin, yoxsulluğun və əməkçilərin gəlir payının düşməsinin dəhşətli tendensiyalarını geri çevirərək, sülh, davamlı iqtisadi artım və sabitlik üçün dividentlər götərəcəkdir.

"Dünya Bankının "Biznes - əlverişli mühit" hesabatında əmək bazarının tənzimlənməsi kimi tədbirlər düzgün istiqamətdə aparılmayacaq. İşləmələr və çoxtərəfliliyi bərpə etmək və birlikdə yeni ictimai müqavilə bağlamaq vaxtdır", - deyər S. Barrou bildirib.

Yeni mədənin açılması idxaldan asılılığı azaltmaq üçündür

İngiltərədə, son 30 ildə ilk dəfə olaraq, polad istehsalında istifadə ediləcək koklaşan kömür istehsal etmək üçün bir kömür mədəni açılı bilər. Böyük Britaniyanın mənzil, icmalar və yerli idarəetmə naziri Maykl Qou-vun ehtimal edilən mədənin tikintisi ilə bağlı qərarı ölkənin Rusiya kömür idxalından asılılığını azaltmaq üçün nəzərdə tutulub.

Yeni mədən İngiltərənin şimal-qərbində, Şotlandiya ilə sərhəddəki Kambriya bölgəsində açılı bilər. Mədənin evin isidilməsi üçün deyil, polad sənayesində istifadə olunan koklaşan kömürün hasil etmək məqsədilə işləyəcəyinə baxmayaraq, onun açılmasına iqlim kampaniyası fəalları etiraz edir.

2022-ci ilin aprel ayının əvvəlində Planlaşdırma Müfəttişliyi şaxta haqqında hesabatı nazirə göndərmişdir. Parlament hesab edir ki, nazirin planı təsdiqləməsi ehtimalı var. Layihənin tərəfdarları mədənin ölkə iqtisadiyyatı üçün əhəmiyyətini qeyd edirlər. "West Cumbria Mining" özel şirkətdən bildirilir ki, mədənin açılması sayəsində 500 iş yeri yaranacaq. Həmçinin, mədənin açılması bütün dünyada, xüsusən də Rusiya və Avstraliyadan koklaşan kömürün daşınması nəticəsində yaranan karbon emissiyalarını azalda bilər.

İqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə fəalları planı tənqid edərək bildiriblər ki, Britaniya mədən yanacaqlarından asılılığını azaltmalıdır. Onlar həmçinin polad istehsalçıların daha təmiz istehsal üsullarına daha çox sərmayə qoymağa təşviq etmək istəyirlər. Və yeni texnologiyaların yaxın illərdə Kambriya kömürünə olan ehtiyacı azaldacağını söyləyirlər.

İdman

Musa Ağayev ölkə çempionatında birinci yeri tutub

"Zenit" İdman Cəmiyyətinin yetirməsi Musa Ağayev sərbəst güləş üzrə U-17 Azərbaycan

can çempionatında birinci yeri tutub. FHN İdman Sağlamlıq Mərkəzində keçirilən yarışda o 60 kq. çəki dərəcəsinə mübarizə aparıb. Musanın bu uğuru qazanmasında məşqçi-müəllimi Cəbrayıl Həsənovun rəhbərliyi altında aparılan məşq prosesi də xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Cəmiyyətin digər yetirməsi Elnur Hüseynov (71 kq.) isə FHN İdman Sağlamlıq Mərkəzində keçirilən yunan-Roma güləşi üzrə U-17 Azərbaycan çempionatında üçüncü olub. Məşqçi-müəllimi Qərib Əliyevdir.

Üç bürünc medal qazanıblar

Aprelin 19-dan 22-dək FHN İdman Sağlamlıq Mərkəzində sərbəst və yunan-Roma güləşi üzrə U-17 Azərbaycan çempionatı keçirilib. "Pəhləvan" İdman Klubunun yetirmələri bu yarışlarda üç bürünc medal qazanıblar.

Sərbəst güləş üzrə yarışda Klubun yetirməsi Hüseyn Hüseynov 51 kq. çəki dərəcəsinə üçüncü olub. Kamil Əh-

mədada (55 kq.) isə beşinci pillədə qərarlaşıb.

İdman Klubunun iki yetirməsi isə yunan-Roma güləşi üzrə yarışda fərqlənib. Emin Cavadlı (45 kq.) və Nihad Yediyarov (55 kq.) üçüncü yeri tutublar.

İdmançıların göstərdikləri bu nailiyyətlərində məşqçi-müəllimlər Akif Əliyevin, Azər Hüseynovun və Ruslan Şəmilovun da böyük əməyi var.

Materialları hazırladı: Azər MUSTAFAYEV

Nabrandan təmirdən yeni çıxmış otelimizdə, bütün növ əyləncələr daxil, 2 nəfərlik tək otaqlı və 2 nəfərlik 2 otaqlı, hər şəraiti olmaqla (gündə 3 dəfə yemək) dəniz kənarında, meşə yaxınlığında yaz və yay mövsümü üçün xidmətə hazırdır. Turistlərə yüksək ixtisaslı peşəkar aşpazlar və ofisiantlar xidmət göstərir. Bir nəfər üçün bir günün qiyməti 42 AZN-dir.

Yollayışların (putyovkaların) idarə, təşkilat və müəssisələrə satışı (ödəniş nağd və köçürmə yolu ilə) elektron qaimə əsasında həyata keçirilir.

Yollayışları (putyovkalari) əvvəlcədən sər-fəli qiymətə əldə etməyə tələsin.

Ünvan: Nabran, “Səyahət” İstirahət Mərkəzi

**Əlaqə telefonları: 0503346696
0703346696**

Gəncə Dövlət Universitetində seçim turu

Gəncə Dövlət Universitetində (GDU) ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunmuş bədii yaradıcılıq müsabiqə-festivalının seçim turunda iştirak məqsədilə Mingəçevir Dövlət Universitetinin (MDU) bir qrup tələbəsi Gəncə şəhərində olublar.

Seçim turunda universitetin bütün fakültələrindən 60 nəfərə-dək istedadlı tələbə iştirak edib. Festivalın münisiflər heyətinin üz-

vləri Əməkdar incəsənət xadimi, şair Baba Vəziroğlu, xalq artistləri Samir Cəfərov və Mübariz Tağıyev tələbələrini çıxışlarını dinləyib, öz tövsiyələrini veriblər. İstedadlı tələbələrin ifasında səslənən Azərbaycanın xalq və bəstəkar mahnıları, eləcə də xor musiqisi münisiflər heyəti üzvlərində xoş ovqat yaradıb.

Mingəçevirli tələbələrin çıxışı maraqla qarşılandı

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunmuş bədii yaradıcılıq müsabiqə-festivalının seçim turunda iştirak məqsədilə Mingəçevir Dövlət Universitetinin (MDU) bir qrup tələbəsi Gəncə şəhərində olublar.

MDU-dan bildirilib ki, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin ev sahibliyi ilə keçirilən seçim turunda regionun bir sıra ali təhsil müəssisələri təmsil olunublar.

Diqqətə çatdırılıb ki, Təhsil Nazirliyi və Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı (TİAHİ) Respublika Komitəsinin Rəyasət Heyətinin qərarı ilə ali, orta və ilk peşə ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələri arasında keçirilən festival gəncləri milli vətənpərvərlik, mədəniyyətimize, incəsənətimizə, milli adət-ənənələrimizə hörmət ruhunda hazırlamaq məqsədi daşıyır.

Seçim turunda bədii qiraət, musiqi

və rəqs bacarıqlarını nümayiş etdirən MDU tələbələrinin çıxışı maraqla qarşılandı.

Tələbələrin ifalarının qiymətləndirilməsi Azərbaycan Milli Konservatoriyasının müəllimi, Xalq artisti, münisiflər heyətinin sədri Mübariz Tağıyev, Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının prorektoru, Xalq artisti Təranə Muradova, Əməkdar incəsənət xadimi Baba Vəziroğlu, Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının solisti, Xalq artisti Samir Cəfərov, teatrın baş rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Hafis Quliyev, Təhsil Nazirliyinin baş məsləhətçisi Maral Salmanova tərəfindən həyata keçirilib.

Qeyd edək ki, müsabiqə-festival qaliblərinin yekun konserti 2022-ci ilin may ayının birinci yarısında Bakı şəhərində olacaq.

Hüquq məsləhətxanası

Eyni zamanda iki növ pensiya almaq olarmı?

İradə VƏLİYEVA, Gəncə şəhəri.

- Pensiya seçmək hüququ şəxsin öz arzusu ilə həyata keçirilir. “Əmək pensiyaları haqqında” qanunun 5-ci maddəsində deyilir ki, Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə müxtəlif pensiyaya hüququ olan şəxslərə öz arzuları ilə yalnız bir pensiya təyin edilir.

Sığortalıların qanunvericiliklə onlara təyin olunmuş əmək pensiyası ilə yanaşı, qeyri-dövlət pensiyası hüququ vardır.

Əmək pensiyalarının təyin edilməsi, hesablanması və yenidən hesablanması, bir növdən başqa növə keçirilməsi və ödənilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Əmək müqaviləsinin ləğv edilməsi haqqında əmrə hansı məlumatlar göstərilmişdir?

Sevda BƏŞİROVA, Gəncə şəhəri.

- Əmək müqaviləsinin ləğv edilməsi haqqında işgötürənin əmrinin (sərəncamının, qərarının) məzmununa diqqətlə yanaşılmalıdır. Əmrdə aşağıdakı məlumatlar göstərilir:

- *müəssisənin adı, hüquqi ünvanı, əmrin (sərəncamın, qərarın) sıra nömrəsi, tarixi və onu imzalayan işgötürənin vəzifəsi, adı, atasının adı və soyadı;
- *işçinin adı, atasının adı və soyadı;
- *əmək müqaviləsi üzrə işçinin vəzifəsinin (peşəsinin) adı;
- *əmək müqaviləsinin ləğv edilməsinin əsası;
- *həmin əsasla əmək müqaviləsinin ləğv edilməsi qaydası nəzərdə tutulmuş bu Məcəllənin müvafiq maddəsi, hissəsi və bəndi;
- *əmək müqaviləsi ləğv edilən gün, ay və il;
- *əmək müqaviləsinin ləğv edilməsi barədə əmrin (sərəncamın, qərarın) verilməsi üçün əsas hesab olunan rəsmi sənədlər.

Qeyd edilən məlumatlardan hər hansı biri və ya bir neçəsi göstərilməyən əmr (sərəncam, qərar) əmək mübahisəsini həll edən məhkəmə tərəfindən etibarsız hesab edilə bilər.

Əmək müqaviləsinin ləğv edilməsi barədə işgötürənin əmri (sərəncamı, qərarı) sadə formada, həmçinin normativ-hüquqi aktlara uyğun formada - təsviri (giris) hissəsindən və həmin məlumatlar göstərilən qərar hissəsindən ibarət formada tərtib edilə bilər.

Şəxsin sağlamlığının pozulması nəticəsində onun itirilmiş qazancı (gəliri) necə müəyyən edilir?

Elbrus SƏLİMOV, Bakı şəhəri.

- Mülki Məcəlləyə əsasən, zərərçəkənin itirdiyi və əvəzi ödənilməli qazancın (gəlirin) miqdarı onun xəsarətdən və ya sağlamlığının başqa şəkildə pozulmasından və ya əmək qabiliyyətini itirməsindən əvvəlki orta aylıq qazancından (gəlirindən) faizlər şəklində müəyyən edilir. Bu faizlər zərərçəkənin professional əmək qabiliyyətini itirməsi dərəcəsinə, professional əmək qabiliyyəti olmadıqda isə ümumi əmək qabiliyyətini itirməsi dərəcəsinə uyğun gəlməlidir.

Zərərçəkənin itirdiyi qazancın (gəlirin) tərkibinə onun həm əsas iş yerində, həm də əvəzçilik üzrə əmək və mülki hüquq müqavilələri əsasında əməyin ödənilməsinin gəlir vergisi tutulan bütün növləri daxil edilir. Birdəfəlik xarakterli ödəncələr, o cümlədən istifadə edilməmiş məzuniyyət dövrü üçün ödənilmiş müavinət nəzərə alınır. Sahibkarlıq fəaliyyətindən götürülən gəlir, habelə müəllif qonorarı itirilmiş qazancın tərkibinə daxil edilir, bu zaman sahibkarlıq fəaliyyətindən götürülən gəlir müvafiq icra hakimiyyəti orqanının məlumatına əsasən daxil edilir. Qazancın (gəlirin) bütün növləri vergilər tutulana-dək hesablanmış məbləğlərdə nəzərə alınır.

Zərərçəkənin orta aylıq qazancı (gəliri) onun sağlamlığının pozulmasından əvvəlki on iki aylıq

qazancının (gəlirinin) ümumi məbləğinin on ikiyə bölünməsi yolu ilə hesablanır. Zərər vurulanadək zərərçəkənin on iki aydan az işləmiş olduğu halda orta aylıq qazanc (gəlir) sağlamlığın pozulmasından əvvəlki faktik işlənilmiş aylar üçün qazancın (gəlirin) ümumi məbləğinin həmin ayların sayına bölünməsi yolu ilə hesablanır. Zərərçəkənin tam işləmədiyi aylar onun arzusu ilə tam işlənilmiş əvvəlki aylarla əvəz edilir və ya əvəz etmək mümkün olmadıqda hesabdan çıxarılır.

Zərərin vurulduğu an zərərçəkənin işləmədiyi halda öz arzusu ilə onun işdən azad ediləndəkdə öldə etdiyi qazanc və ya həmin ərazidə onun ixtisasından olan işçiyə verilən muzzdan adı miqdarı, lakin altı manatdan az olmamaqla, nəzərə alınır.

Əgər xəsarət yitiriləndəkdə və ya sağlamlığı başqa şəkildə pozulana-dək zərərçəkənin qazancında (gəlirində) onun əmlak vəziyyətini yaxşılaşdıran sabit dəyişikliklər baş vermişdirsə (tutduğu vəzifə üzrə əmək haqqı artırılmışdırsa, daha yüksək məaşi işə keçirilmişdirsə, əyani təhsil aldığı təhsil müəssisəsinə bitirdikdən sonra işə girmişdirsə və zərərçəkənin əməyinin ödənilməsində dəyişikliyin və ya dəyişiklik imkanının sabitliyinin sübutu yitirildiyi başqa hallarda), onun orta aylıq qazancı (gəliri) müəyyən ediləndəkdə yalnız müvafiq dəyişiklikdən sonra aldığı və ya almamış olduğu qazanc (gəlir) nəzərə alınır.

<p>Baş redaktor: AQİL DADAŞOV Təsisçi: Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası</p>	<p>Qeydiyyat № 147 Tiraj: 7505 Sifariş: 1204 Redaksiyanın ünvanı: Bakı - 1005, Gənclər meydanı 3 Telefonlar: 492-75-55; 492-42-47</p>	<p>“Azertürk Bank” Hesab nömrəsi: AZ08AZRT3809001944 0000132001 Kod: 5:0:7:6:9:9 VÖEN: 1700349431 İndeks: 0271</p>	<p>Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılmış, səhifələnməmiş və “Azərbaycan” Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap olunmuşdur. e-mail: ulfet-az@mail.ru Sərbəst qiymət</p>
---	---	--	---

Nekroloq

Avtomobil Nəqliyyatı və Yol Təsərrüfatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqının (ANYTİHİ) mütəxəssisi Əhməd Vəli oğlu Əhmədov vəfat etmişdir. Ə.Əhmədov 1950-ci il yanvarın 3-də Qazax rayonu Qaymaqlı kəndində anadan olub. 1972-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki BDU) tətbiqi riyaziyyat fakültəsini bitirdikdən sonra 2 il Quba rayonu Yenikənd 8 illik məktəbində riyaziyyat müəllimi işləyib. 1974-1977-ci illərdə Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyası İqtisadiyyat İnstitutunun aspirantı olub. 1977-1984-cü illərdə Azərbaycan Respublikası Dövlət Plan Komitəsinin Elmi-Tədqiqat İqtisadiyyat İnstitutunda böyük iqtisadçı-mühəndis, böyük riyaziyyatçı vəzifələrində çalışıb. 1984-86-cı illərdə AHİŞ sosial sığortə şöbəsində təlimatçı-planlaşdırıcı vəzifələrində, 1986-1991-ci illərdə Aqrar Sənaye Kompleksi HİRK-də Sosial sığortə şöbəsinin müdiri vəzifəsində işləyib. 1991-ci ildə Avtomobil Nəqliyyatı və Yol Təsərrüfatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqının Təşkilat şöbəsinin müdiri, 2007-2020-ci illərdə sədr müavini vəzifələrində çalışmışdır. Ə.Əhmədov AHİK Məclisinin, ANYTİ Həmkarlar İttifaqının kollektivi.

AN və YTİ Hİ Məclisinin və Rəyasət Heyətinin üzvü olub. AHİK-in, AN və YTİ Hİ-nin, Nəqliyyat və Yol Təsərrüfatı İşçiləri Beynəlxalq Həmkarlar İttifaqı Birliyinin Fəxri fərmanları, AHİK-in “Həmkarlar ittifaqında xidmətə görə” medalı, “AHİK-15 illik” yubiley döş nişanı və “Tərəqqi” medalı ilə təltif olunmuşdur.

Ə.Əhmədov mütəxəssis kimi ona tapşırılan iş məsuliyyətlə yanaşmış, kollektivdə böyük nüfuz qazanmışdı. Allah rəhmət eləsin!

Təhsil haqqı ödəniləcək

Leyla İsmayılova 2021-ci tədris ilində Dəmir Yolu və Metropoliten üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsili Mərkəzinin Əməliyyatçı Mühəssis İxtisası fakültəsinə ödənişli əsaslarla qəbul olunub.

Leylanın qardaşı Məmmədli Murad da 2014-2017-ci illərdə bu Mərkəzdə təhsil almışdı. O, Vətən müharibəsində digər həmyaşdqları kimi cəbhəyə yollandı. Füzuli istiqamətində gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid oldu.

Onun igidliyi dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir.

dir. İgid əsgərimizin əziz xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq Mərkəzin Həmkarlar İttifaqı Komitəsi isə Leylanın təhsil haqqının ödənişinə ona maddi köməklik göstərilir.

Minifutbol turnirinə start verilib

Ali təhsil müəssisələrinin tələbələri arasında ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş minifutbol turnirinə start verilib.

Təhsil Nazirliyi, Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsi, Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası, Azərbaycan Tələbə Futbol Federasiyası İctimai Birliyi və “Azfar Group” QSC-nin dəstəyi ilə keçirilən çempionatda ümumilikdə 16 komanda iştirak edir. İştirakçılar 4 qrupa bölünüblər və hər qrupdan ilk iki yerə tutan komandalın növbəti mərhələyə vəsiqə qazanacaqlar. Çempionat mayın 7-də başa çatacaq.

Çempionatın təşkilində məqsəd ümummilli lider Heydər Əliyevin irsinin gənclərə aşılması, ali təhsil müəssisələrinin tələbələri arasında futbolun kütləviləşməsinin təmin edilməsi, respublikanın tələbələrə ibarət yığma komandasının müəyyənəndirilməsi, yeniyetmə və gənclərdən ibarət yığma komandalara perspektivli tələbə futbolçuların seçilməsidir.

